

STERNE, LAURENCE, EKMANSON, JOHAN
SAMUEL

Yoricks känslösamma resa igenom
Frankrike och Italien. Ifrån
engelskan./(Sterne.) Stockholm, tryckt
hos Anders Zetterberg. =1-2. 1791.=. :
[Del 2] : Andra delen. 1791. 190 s. =(s.
1/2 serietitelbl.).=

1791

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök*:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra*:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

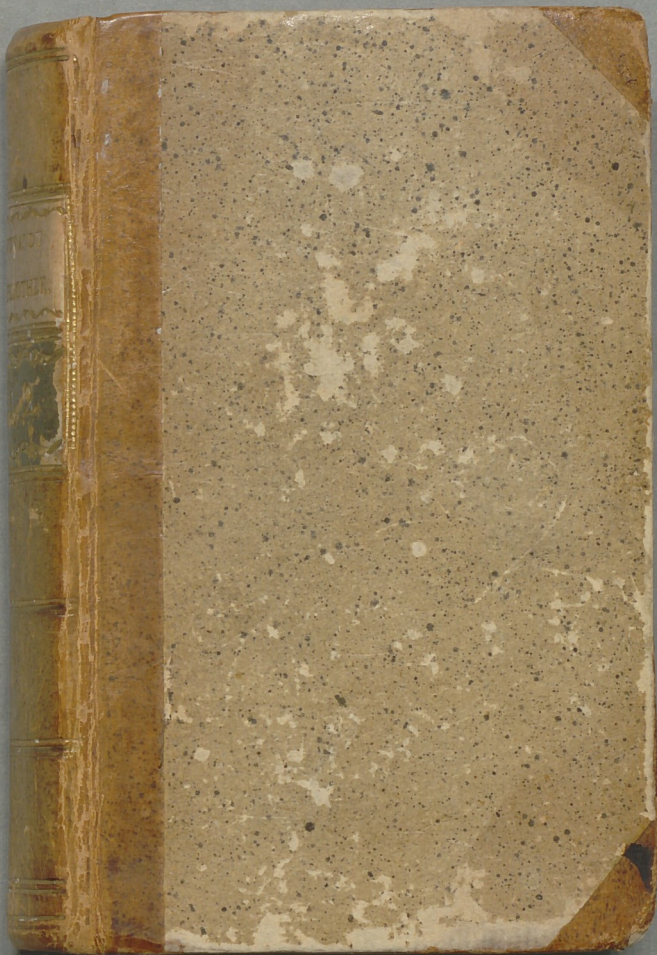
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

Roman

1700-t.

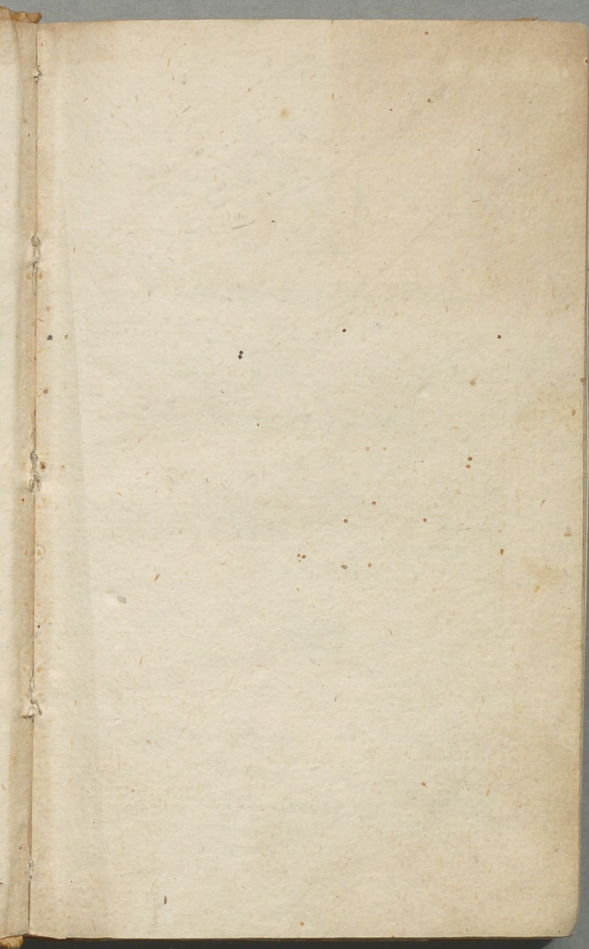
1700-1829

EXA

Sterne, Lawrence

Kongl. Riks Biblioteket.

$\frac{5}{12}$

Sterne

UTVALDT
BIBLIOTHEK

FÖR
LÄSARE och LÄSARINNOR.

AF
ALLA STÅND.

ANDRA BANDET

innehåller Senare Delen af,
YORICKS RESA.

Delectando Prodesse.

Stockholm 1791.
På Anders Zetterbergs Förlag

THE
BIBLIOTHECA

OF THE
AMERICAN ANTI-QUARIAN SOCIETY

INCORPORATED IN 1841

AND
REORGANIZED IN 1887

OF THE
AMERICAN ANTI-QUARIAN SOCIETY

OF THE
AMERICAN ANTI-QUARIAN SOCIETY

NEW YORK
1887

YORICKS
KÅNSLOSAMMA
RESA

igenom
FRANKRIKE och ITALIEN

ifrån Engelskan,

af

JOHAN SAMUEL EKMANSON

Kamrerare.

Andra Delen.

Stockholm,
Tryckt hos Anders Zetterberg, 1791.

YORKS

W. H. L. G. M. M. M.

RE SA

FROM

MARKET & TOWN

MARKET

MARKET

MARKET

MARKET

MARKET

MARKET

MARKET

MARKET

MARKET

MARKET

Kammarjungfrun.

Paris.

Hvad den gamle officeren sagt om resor, århindrede mig om den förmaning Polonius, i samma ämne, gaf sin son — och det påminte mig Hamlet, och Hamlet alla de öfriga Shakespears arbeten; jag gick därför på hemvägen igenom *Quai de Conti*, i affigt at köpa hela verket.

Bokhandlaren sade, at han icke hade något enda exemplar — *Comment!*
Tor. Resa II. Del. A 3

fade jag, och tog ett band därpå, som låg midt före på disken — Han sade, att han endast låtit inbinda det för en annan, och att det dagen-därpå skulle återkickas till Versailles, till grefven af B * *.

— Så låser grefven af B * * Shakespear? *C'est un esprit fort*, svarade bokhandlaren. — Han tycker mycket om engelska böcker; och, hvad som ännu mer hedrar honom, min herre, han håller äfven af engelsmänne. — Ni talar så förbindligt, sade jag, att endast det bör förmå en engelsman, att använda några louis d'or i er boklåda — Bokhandlaren bugade sig, och var just i begrep att säga något, då i det samma en ung årbar flicka, omkring tjugu år, steg in i boklådan. Att dömma af hennes kläd-
nad och uppförande, tycktes hon va-

ra kammarjungfru hos något förnämt andåktigt fruntimmer. Hon frågade efter *les Egarements du Coeur & de l'Esprit*. Bokhandlaren tog genast fram boken. Hon drog upp en liten grön silkespung, kantad med band af samma färg, tog med tummen och främsta fingret pengarne därutur, och betalade boken. Då jag icke hade mer att uträtta i boklådan, gingo vi bägge på en gång ut.

— Men hvad har hon att skaffa med Hjærtats Wilfarelser, min söta jungfru, sade jag, då hon vål knappast lårer veta, att hon har ett hjärta: och ej heller med visshet kan årsfara det, innan kärleken upplyser hånne därom, eller någon herdes otrohet bragt det att sucka? — *Dieu m'en garde!* sade flickan — Alldeles rätt, sade jag — ty år hennes hjärta godt,

få vore det skada, om det skulle stjäl-
las ifrån hånne: det är en liten skatt,
som gifver hennes anfigte ett tåckare
anseende, ån om det vore firadt med
pårlor.

— Flickan afhörde mig med en lär-
aktig uppmärksamhet, och höll he-
la tiden sin silkespung vid bandet
i handet. — Han är mycket liten,
fåde jag, och fattade honom vid bott-
nen — Hon räckte honom åt mig —
och mycket litet i honom, mitt hjär-
ta; men blif allenast alltid så god,
som du är skön, så skall Försynen
nog fylla honom åt dig. Jag hade
några kronor i handen, för hvilka
jag årnat köpa Shakespear, och som
hon höll pungen helt löst, lade jag
en dit; knöt bandet i dubbel ögla,
och gaf hånne pungen tillbaka.

Den unga flickan gjorde en mera vördsam, än djup nigning — Det var en af dessa stilla tacksamma sänkningar, hvarvid själfva själen böjer sig, — kroppen gör icke vidare därvid, än endast ger det tilkänna. Alldrig i min lifstid har jag gifvit någon flicka en krona, som gjort mig hålften så mycken förnöjelse.

Min förmaning, kåra barn, hade icke varit af en knappåls värde för hånne, om jag ej tillika gifvit detta: men nu påminner hon sig den, när hon ser penningen — Gif därför icke ut honom för lappri.

I sanning, min herre, sade flickan helt allvarfamt, jag är ej i stånd — I det hon sade detta, gaf hon mig, som vanligt är vid dylika små hedersförståkringar, sin hand — *En verité, monsieur, je mettrai cet argent à part.*

När ett dygdigt aftal är slutadt i mellan man och qvinna, helgar det deras hemligaste vågar: och då vi bågge hade samma våg, gjorde vi ofs icke heller något betänkande att gå tillsammans längs ut åt *Quai de Conti*, ehuru det var i skymningen.

Hon gjorde ännu en nigning för mig, då vi började gå, och innan vi kommit tjugu steg ifrån dörren, stannade hon litet, att ån en gång fåga mig — att hon tackade mig.

Det var en liten skatt, sade jag, som jag icke kunde underlåta att betala dygden, och ville, för allt i verlden, icke hafva tagit fel om personen, till hvilken jag årlagt den — Men, mitt hjärtans barn, jag ser oskulden i ditt ansigte — och ve den man, som någonfin lågger snaror för densamma!

Flickan syntes på ett eller annat fått rörd af det jag sagt — hon drog en djup suck — Jag fann mig alldeles icke berättigad att fråga därefter — jag sade alltfå intet ord vidare, till dess vi kommo till hörnet af *rue de nevres*, där vi skulle skiljas åt.

— Men mitt barn, sade jag, är detta vägen till *hôtel de Modene*? Hon svarade ja — eller ock kunde jag gå nästa gatan, *rue de Guineygaude*. — Så vill jag gå *rue de guineygaude*, mitt barn, för tvänne orsaker: först att göra mig själf till nöjes, och därefter, att med mitt fällskap skydda hånne under vägen, så långt jag kan. Flickan årkände min höflighet — och sade sig önska, att *hôtel de modene* låg vid *rue de S:t Pierre* — Bor hon där? frågade jag — Hon berättade då, att hon var kammarjungfru hos

Madam B * * — Min Gud! sade jag, det är samma fru, till hvilken jag har ett bref med mig ifrån Amiens. — Flickan trodde att fru B * * väntade en främmande med ett bref, och längtade att se honom. — Jag bad hånne alltså anmäla min helsning hos sin fru, och säga, att jag ofelbart skulle uppvakta hånne dagen därpå.

Medan detta föregick, hade vi stannat vid hörnet af *rue de Nevers*. — Vi uppehölo oss ett ögnablick, medan hon något bekvämare föranstaltade om sina *Egarements du cœur*, ån att bära dem i handen — Boken var i tvänne band, och jag höll det ena, medan hon stack det andra i kjortel-fäcken; därpå höll hon den öppen, medan jag åfven lade det andra dit.

Det

Det är fött att känna, med hvad fina trådar våra bøjelser dragas till hvarandra.

Vi antrådde å nyo vår gång, och vid tredje steget, stack flickan sin hand under min arm — Jag årnade just tillbjuda hånne den — men hon gjorde det med denna oöfverlagda bekymmerlösa tillförsigt, som gaf tillkänna, att det icke ens föll hånne in, att vi fågo hvarandra för första gången. Jag för min del kände en så stark öfvertygelse om blodsförvantskap, att jag icke kunde afhålla mig att vända mig halft om, att efterse, om jag icke i hånnes ansigte kunde upptäcka några slågts-drag — Men! sade jag, åre vi icke alle blodsförvanter?

Når vi kommit till åndan af *rue de Guineygaude*, stannade jag, att taga fluteligt affked utaf hånne. Flickan
Tor. Refa II. Del. B

tackade mig än en gång för mitt sällskap och min godhet — Två gånger bød hon mig farväl — jag upprepade det åfven så många gånger; och vårt afsked var så hjärtans förtroligt, att om det varit på annat ställe, hade jag icke svurit före, att jag icke, lika så varmt och heligt, som en Apostel, be-seglat det med en kärleks-kyfs.

Men då i Paris endast manspersoner kyssa hvarandra — så gjorde jag det, som kommer på ett ut. —

— Jag bad Gud välsigna hånne.

P a s s e t.

Paris.

Då jag kom hem i mitt qvarter, berättade La Fleur, att *Lieutenant de Police* låtit fråga efter mig. — För tufan! sade jag — jag vet allt hvarföre! Och det är tid, att äfven låsaren får veta det; ty då händelsen tilldrog sig, gick jag det förbi; jag hade väl icke förgåtit det; men om jag då berättat det, torde det redan fallit låsaren utur minnet, och nu är tiden inne, då det behöfs.

Jag hade få hals öfver hufvud öfvergifvit London, att det på tusen mil icke föll mig in, att vi hade krig med Frankrike; jag var redan vid Dower, och hade genom mitt fygglas upptäckt högderna på andra sidan Boulogne, innan denne tanke rann mig i sinnet,

och med den samma, att jag icke kunde komma öfver utan pass. Om jag ock endast gått en gata till ånda, gör det mig hjärteligen ondt, om jag skall vända tillbaka, utan att vara klokare, än jag gick ut; och då detta var ett af de största bemödanden, som jag någonsin använt, att förhvarfva vishet: så kunde jag så mycket mindre uthårda denne tanke. Då jag alltså fick höra, att grefven af * * * hyrt paketbåten, bad jag honom taga mig uti sin svit. Grefven hade hört något talas om mig, gjorde således liten eller ingen svårighet — han sade endast, att hans benågenhet att tjåna mig, icke kunde stråcka sig långre, än till Calais, emedan han måste taga vägen öfver Brüssel till Paris: imedlertid kunde jag, sedan jag väl kommit öfver, obehindradt fortsätta

resan till Paris; men i Paris måste jag vara betänkt att skaffa mig vänner, och hjälpa mig själf bådt jag kunde. — Låt mig blott komma vål till Paris, herr grefve, svarade jag, sedan skall jag nog hjälpa mig fram. Jag steg alltså om bord, och tänkte icke vidare på den saken.

Då La Fleur sade, att Politie-mästaren låtit fråga efter mig — föll det mig åter i sinnet — och så snart La Fleur slutat sin berättelse, kom vården in till mig, och berättade det samma, med tillägg, att man hufvudsakeligen frågat efter mitt pafs. Vården slutade med dessa orden: jag hoppas ni är därmed förfedd. — Jag, i fanning icke! sade jag.

Vården drog sig tre steg tillbaka i från mig, likasom jag varit en anstucken människa — och den stackars La

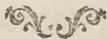
Fleur nalkades mig tre steg närma-
re, med den slags rörelse, som en
godhjärtad själ gör, att komma en i
nöd stadd till hjälp — Han tillvann
sig därigenom mitt hjärta; och detta
enda drag, öfvertygade mig om hans
finnelag så fullkomligt, att jag kunde
få fullt och fast förlita mig på honom,
som om han årligt och troget tjänt
mig i sju år.

Monseigneur! ropade vården — men
han heidade sig i samma ögnablick,
som detta utrop undföll honom, och
ändrade tonen — Om *Monsieur*, sade
han, icke har något pass, så har han
apparemment, hoppas jag, vänner i
Paris, som kunna förskaffa honom ett
sådant — Icke som jag vet, sade jag
helt kallfönnigt. — Då, *certes*, åter-
tog han, lårer min herre komma att
blifva förd på Bastillen, eller till Cha-

telet *au moins*. — Åh! fader jag, kongen i frankrike är en genomgod man — han gör visst icke någon människa förnär — *Cela n'empêche pas*, svarade han, — ni kommer helt visst att i mårgon bittida vandra åt Bastillen. — Men jag har ju hyrt rum hos er på en månad, svarade jag, och alla frankrikes konungar i hela världen, skola icke få mig därifrån en dag förr,

La Fleur hviskade mig i örat, att ingen dödlig kunde fatta sig emot konungen i frankrike.

Pardi! fader min vârd, *ces mesfieurs Anglois sont des gens très extraordinaires* — och sedan han sagt och befvurit det — gick han sin vâg.

P a s s e t.

Wårdshuset i Paris

Jag hade icke hjärta, att plåga den stackars La Fleur med den minsta allvarsamma uppsyn, öfver åmnet till min förlågenhet; och det var orsaken, hvarföre jag tog det på en så lätt fot. Att ännu mera visa honom huru litet det oroade mig, nämnde jag intet ord vidare därom; och under det han passade upp vid aftonmåltiden, talade jag, med mer än vanlig glåttighet, om Paris och Opera comique. — La Fleur hade själf varit där, och hade följt mig efter, ända till boklådan; men då han såg mig komma ut med kammarjungfrun, och att jag gick med händerne fram åt *Quai de Conti*, anfåg La Fleur onödigt att följa mig ett steg längre; och medan han gjorde fina

egna betraktelser dåröfver, tog han en genare våg — och kom hem i få god tid, att han, innan min ankomst, blef underrättad om Policens anstalter.

Så fort denne årlige goffen tagit af bordet, och gått ned, att själf få sig mat, började jag något allvarsammarer tånka öfver min belågenhet —

— Och här, Eugenius! vet jag, att du drar på munuen, då du påminner dig det korrta samtal, som föreföll imellan oss, ett ögnablick förrån jag reste bortt. — Jag vill berätta det här.

Eugenius, som visste, att jag plågade vara lika få litet belåstad med penningar, som med tankar, hade tagit mig aflides, att fråga mig, med huru mycket jag hade förefett mig. Då jag noga uppgaf hela beloppet, skakade han på hufvudet, och sade, att det ej var tillräckligt. Därmed

de att jag, sedan La Fleur gått ned, och jag var allena, likvål med allt detta icke kunde stämma mitt sinne lågre, eller nu tänka annorledes, än då jag talade med Eugenius där-om.

— Och hvad vil nu Bastillen säga! Det förkräckligaste ligger i ordet — Man föreställe sig allt det värsta man kan, sade jag för mig själf, få år Bastillen blott ett annat ord för Tower — och Tower endast ett annat ord, i stället för ett hus, hvaratur man icke kan komma — De stackars podagrifterna måste låta sig det behaga, vål två gångor om året — Men med nio livres om dagen, med penna, blåck, papper, och tålmod, kan man lefva ganska vål i ett hus, ånskönt man icke får gå ut — åtminstone för en månad eller sex veckor. Efter den-

na tids förlopp, när man icke gjort någon förnår, kommer ens oskuld däck för en dag, och man går bättre och visare därifrån, än man kommit dit in.

Under det jag afgjorde denna sak, hade jag något, jag vet ej hvad, att förrätta på gården; och jag påminner mig, att jag gick utföre trapporna, med icke liten triumf öfver min förträffeliga slutkonst. — Åt blåkulla med den svarta penselen! sade jag, med mycket rak och stolt mine — jag afunnas icke deis förmåga, att måla alla lifvets befvärligheter med mörka och hårda färgor. Sjålen står förskräckt öfver de föremål hon själf tillskapat så stora och falliga: men om man endast bringar dem till sin rätta storlek och färg, så ser hon sig öfver dem. — Sant är väl, sade jag, i det jag närmare ville bestämma saken — Bastil-
len

I en är ingalunda ett ondt, som är att förakta — men om man tager bortt deſs torn — uppfyller deſs grafvar — flår reglarne ifrån dörrarne — och kallar det endast en husarrest, som en våldſam ſjukdom — och icke en tyranniſk männiſka föreſkrifvit, — ſå är det onda förſvunnit, och den andra hälften fördrager man med tålamod, utan knorr.

Detta allt lidande föraktande *ſoliloquium* afbröts af en röst, hvilken jag tyckte komma ifrån ett barn, som beklagade ſig: ”att det icke kunde komma ut” — Jag såg mig rundt omkring öfver hela gången, och då jag hvarken blef varſe man, qvinna eller barn, gick jag min väg, utan att vidare bekymra mig därom.

Då jag kom tillbaka genom gången, hörde jag ſamma ord tvänne gånger.

For. Refa II. Del.

C

upprepas; jag såg upp, och fann att det var en stare, i en liten bur — "Ja' kan ej kom' ut — ja' kan ej kom' ut", sade staren.

Jag stannade och betraktade fåglen: så ofta någon gick förbi, hoppade han flaxande till den sidan af buren, som var närmast, och upprepade samma klagan öfver sin fångenskap — Ja' kom'r ej ut, ropade staren — Gud hjälpe dig! sade jag, men jag vill släppa dig ut, kostar hvad det vill. Jag gick således till buren, att se efter dörren; men fann den så fast med ståltråd tillspärrad, att hon icke kunde öppnas, utan att bryta sönder buren — Jag arbetade med bågge händer därpå.

Fåglen flög till det ställe, där jag ville utverka hans befrielse, och i det han stack hufvudet ut imellan stålträ-

den, tryckte han med bröstet emot densamma, likasom af otålighet — Jag fruktar, stackars-djur! sade jag, att jag icke kan befria dig — Nej, sade staren — ja' kom'r ej ut — ja' kom'r ej ut!

Jag kan förståkra, att mina känslor alldrig varit ömmare upprörde, och att jag icke heller påminner mig någon händelse i min lefnad, hvarvid mina förtrödda lifsandar, som hade spelt gåck med mitt förnuft, så hastigt kommit tillrätta igen. Så mekaniska dessa toner voro, blefvo de dåck så öfverensstämmande med naturen frambragte, att de i ett ögnablick kastade hela min systematiska slutkonst-byggnad om Bastillen öfverända; Jag gick ganska beklåmd trappan uppföre, och återkallade hvart ord jag under nedgåendet sagt.

Förkläd dig, tråldom! allt hvad du vill och kan! fäde jag — så är du däck en bitter dryck; och ånksönt tusentals olycklige, i alla tider, måst smaka dig, så är du likvål därför icke mindre bitter. — Men du, trefallt milda våna gudinna! och vände mitt tal till Friheten, som alla hemligen eller uppenbarligen dyrka: den dryck du skänker är angenäm, och skall allt framgent så blifva, så länge Naturen själf blifver oförändrad — Inga smådeord kunna flåcka din snöhvita mantel, ej heller någon chymisk kraft förvandla din spira till järn — om du endast myser åt herden, då han njuter sin beta bröd, är han lyckligare med dig, än hans beherrskare, ifrån hvars häf du är förjagad — Barmhårtige himmel! ropade jag, och knåföll på det öfversta

trappsteget — du, som har så många gåfvor, att utdela, gif mig blott hel-san, och denna sköna gudinna till följeslageriska — och låt sedan, om det så behagar din Guddomliga Försyn, Biskopsmössor falla som snödrifvor, på deras hufvuden, som ilfånas därefter.

F å n g e n.

Paris.

Fåglen i sin bur förföljde mig ända på min kammare. Jag satte mig ned vid mitt bord, lutade mitt hufvud på handen, och började föreställa mig det elände, som åtföljer fångenskapen. Jag var fullkomligen därtill upprymd, och lemnade således min inbildningskraft fria tyglar.

Jag ville börja med de finom tufende af mina arma medvarelser, som ej äro födde till annan arfvedel, än slafveri; men då jag fann, att så rörande denna målning ock var, kunde jag likväl icke fåtta den nog nära mina ögon, och att mångfaldigheten af bedröfliga ställningar endast spredde mina sinnen —

— Så tog jag en enda fånge, och sedan jag först inneslutit honom i sitt mörka fångelse, trångde mina blickar sig igenom skymningen af hans dörrgaller, att afteckna honom.

Jag såg hans kropp halft förtård af trångtan och fångenskap, och kände hvad slags sjukdom ett fellslaget hopp ådrager hjärtat. Vid närmare betraktande, fann jag honom blek och aftynande; på tretio år hade ingen svalkande våstanvind uppfrikskat hans blod — Hela denna långa tid hade han hvarken fett sol eller måne — ingen anhörigs, ingen våns röst hade framträngt sig till hans öron — hans barn —

Men här började mitt hjärta blöda — och jag måste företaga en annan del af målningen.

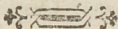
Han satt uti innersta vrån af sitt fångelse, på den kalla jorden, som endast var betäckt med några halmstrån, som tjänade honom ömsom till stol, och fång. Vid hufvudgården låg en liten kalender af små karfftäckar, på hvilka talet af de jämmerfulla dagar och nätter han där tillbragt, voro tecknade. — Han höll en af dessa små sticket i handen, och med en råstig spik ristade han däruti en ny eländes dag, som ökade det stora antalet af de framfarna.

Som jag bortskymde det förut nog svaga ljuset i rummet, upplyftade han sitt förhoppningslösa öga till dörren, men slog det ned igen, ristade sitt hufvud, och fortsatte sitt bedröfliga arbete. Jag hörde kådjorna flamra på hans fötter, då han vände sig om, att lägga den lilla karfftäcken till de

öfriga — Han drog en djup suck — Jag såg järnet tränga sig in i hans själ — Tårarne trängde sig fram utur mina ögon — Jag kunde icke uthållas med denna målning af ett fångelse, som min inbildningskraft tecknat — Jag sprang upp af stolen, ropade La Fleur, och tillsade honom att tinga en hyrvagn, till kläckan nio andra mårgonen.

Jag vill själf, sade jag, gå till *Monsieur le Duc de Choiseul*.

La Fleur ville hjälpa mig till fångs, men som jag ej ville, att han skulle blifva något varse på mina kinder, som kunnat bedröfva denna årliga människans hjärta — sade jag honom, att jag nog skulle hjälpa mig själf — han kunde nu gå att lägga sig.

S t a r e n.

Vågen til Versailles.

På utfatt tid steg jag uti hyrvagnen: La Fleur ställde sig bak på, och kuskén tillfades att kôra det fortaste han kunde till Versailles.

Då jag under vågen icke fann något, eller rättare, icke något af det, hvar efter jag på refor plågar se, så kan jag icke bättre fylla det toma bladet, än med en korrt historia om den i förra kapitlet nämnde fåglen.

Under det den högvålborne herr ** i Dower väntade på god vind, hade en engelsk gäffe, som fölgde med denne herre, i egenkap af spannriddare, fångat staren på klipporna, innan han rått kunde flyga. Då nu spannriddaren icke gärna ville låta fåglen omkomma, tog han honom i bar-

men med sig, på paketbåten — och därigenom att han matade honom, och nu tagit honom i sitt beskydd, fattade han innom några dagar tycke för honom, och bragte honom i godt behåll till Paris.

I Paris använde gäffen en livre på en liten bur åt sin stare, och som han, under de fem månader hans herre där uppehöll sig, intet bättre hade att göra, lärde han fåglen, på sitt modersmål, de få enkla stafvelser — och intet mer — som så mycket fatt mig i förbindelse hos honom.

Då hans herre vidare fortfatte sin resa till Italien — lemnades staren åt vården i hufet — Men des s lilla fång om frihet var på ett i Paris obekant språk, hvarföre man ock litet eller intet bekymrade sig därom — och La Fleur kôpte både fåglen och

buren åt mig, för en flaska Bourgogne vin.

Vid min återkomst ifrån Italien, förde jag honom med mig tillbaka till det land, på hvars språk han lärt dessa ljud — Och då jag berättade hans öden för Lord A — begårade Lord A fåglen af mig — En vecka därefter gaf Lord A honom åt Lord B — Lord B skänkte honom till Lord C — och Lord C's kammartjänare sålde honom till kammartjänaren hos Lord D — Lord D gaf honom till Lord E — och så vidare, halfva alphabetet igenom. — Ifrån denna klafs kom han uti Underhuset, och gick igenom lika så många herrars händer af underhuset — Men då alla dessa gärna ville in — och min fågel gärna ville ut — Så satte man nästan åfven så litet värde på honom i London, som i Paris.
Det

Det är omöjligt, att många af mina låfare alldeles intet skulle hört ut af honom, och om någon, af en händelse, skulle sett honom — så ber jag om tillåtelse att låta honom veta, det denne fågel var min — eller någon eländig efterrapning, som skulle förefälla min fågel.

Jag har intet mer att tillägga om honom, än att jag, allt ifrån den tiden, fört den arma staren såsom hjälmprydnad på mitt vapen. —

Och låt någon Heraldicus eller Vapenskrifvare komma fram och vrida nacken af honom, om han tårs.

Anmålningen.

Versailles.

Jag skulle icke gärna se, att mina fiender beskådade mitt inre, då jag står i begrep att utbedja mig någons beskydd. Jag sträfvar därföre, så mycket möjligt är, att beskydda mig själf. Men denna resa till *Monsieur le Duc de C***, var ett nödtvång — Hade det varit en sak, som berodt på mitt fria val, tror jag, att jag skulle för rättat den, som andra människor.

Huru många eländiga utkast till en krypande helsning, gjorde icke mitt fega hjärta, under vågen! — För hvart enda dåraf, hade jag förtjänt Bastillen.

Då jag fick Versailles i sigte, förmodde jag ej annat, än sammanfatta

ord och talesfätt, samt uttänka ställningar och toner, hvarigenom jag kunde slingra mig in uti *Monfieur le Duc de C**s* gunst. — Nu har jag träfsat det rätta, sade jag — På samma fätt, invände jag åter, som en oförvågen skräddare, hvilken bår till honom en klådning, utan att hafva förut tagit mått. — Din narr! fortfor jag — betrakta först *Monfieur le Duc de C**s* anlete; se noga efter, hvad lynne däruti är måladt — gif akt på den ställning han tager, att afhöra dig — märk efter hans kropps och lemmars vridningar och uttryck — Hvad rösten angår — det första ljud, som kommer ifrån hans låppar, skall fåga dig den. Af allt detta sammanlagdt, kan du på stående fot sammanfatta ett tal, som icke kan misshaga Herrtigen — Ingredientierne åro hans

egna, och det kan icke fela, att de ju skola gå ned.

Godt! sade jag, jag önskar, att jag vore vål dårifrån — Åter igen? fege stackare! lika som människa och människa, på hela jordytan, icke vore det samma; och då det är så i fållt — hvarföre icke åfvenfå anfigte mot anfigte i kabinettet? Och tro mig, Yorick, hvar det icke så förhåller sig, dår år människan sig själf otrogen, och förråder sina egna hjälptroppar tio gånger, innan naturen gör det en gång.

Vifa dig allenast för Duc de C***, med Bastillen i ditt anfigte — jag vill våga mitt lif, att du, innom en half timme, blir återfickad med vakt till Paris.

Det tror jag ock, sade jag — Alltfå vill jag, för allt i verlden! fram-

tråda för Herrtigen, med all möjlig munterhet och bekymmerslöshet.

— Däruti har du åter orått, svarade jag. — Ett fullkomligen lugnt hjärta, Yorick, förfaller icke uti ytterligheter — det håller sig beständigt vid lagom — Godt! godt! ropade jag, då kusken körde in genom tullen, jag märker det skall gå bra nog: och medan han vände på gården, och höll utanför porten, fann jag mig hafva lårt så mycket af mina egna föreläsningar, att jag gick uppföre trappan, hvarken såsom ett offer för råttvisan, som på öfversta steget skall mista lifvet — ej heller med sådana hoppande steg, som då jag flyger upp till dig, Elisa! att finna det.

Då jag öppnade dörren till salen, mötte mig en man, som tvifvelsutan var häfmåltare, men såg likare ut en

af småskrifvarne, som sade mig, att Herrtigen af C * * hade göromål för händer — Jag känner alldeles icke de formaliteter, som fordras att få *audience*; jag är här vild främmande, och det värsta, i närvarande ställning, jag är Engelsman. — Han svarade, att det föröcker icke svårigheterna — Jag bugade mig litet för honom, och sade, att jag hade ett viktigt ärende att tala med *Monsieur le Duc* om. Secretären såg upp åt trappan, som han haft i sinnet att lemna mig, och gifva någon denna underrättelse — Men ni måste icke förstå mig orätt, sade jag — ty det jag har att säga, är af alldeles ingen vikt för *Monsieur le Duc de C * ** — men af mycken vikt för mig själf. — *C'est un autre affaire*, svarade han — Alldeles icke, för en så bra herre, sade jag. — Men jag ber,

min gode herre, fortfor jag, när kan en främmande hoppas att blifva in-flåppt? Icke förr än om två timmar, sade han, och såg därvid på sitt ur.

Antalet af vagnarne på gården tycktes mig billiga denna beräkning, så att jag icke kunde hoppas att förr få företräde. — Att under tiden endast gå fram och tillbaka i falen, utan att hafva en enda människa, som jag kunde tala med, syntes mig för det närvarande lika så ångfligt, som att sitta på Bastillen: jag gick därför i ögnablicket ner igen till min vagn, och befallde kusken, kôra till *Cordon bleu*, som var det närmaste vårdshus.

Det är ett besynnerligt öde — att jag sållan kommer dit jag årnar mig.

Bakelse-handlaren.

Verfailles.

Innan jag kôrt halfvågs ned åt gatan, ändrade jag min förefatts. Efter jag en gång kommit till Versailles, tänkte jag, kunde jag väl bese staden. Jag drog således på snôret, och befallde kusken kôra omkring några af de förnämsta gatorna — Jag tänkte staden är icke mycket stor — Kusken bad om förlåtelse, att han måste underrätta mig om helt annat, och sade, att den var *superbe*, samt att många af de förnämste Herrtigar, Marquiser och Grefvar här hade sina palatser.

— Grefven af B * *, om hvilken bokhandlaren vid *Quai de Conti*, af tonen förut, sagt så mycket skönt, föll mig strax i minnet — Och hvarföre, tänkte jag, skulle jag icke gå till gref-

ven af B * *, som hyser så höga tankar om engelsmän, och om engelska böcker — och berättat honom mina öden?

Således förändrade jag min förefatts andra gången — i själva verket var det tredje gången, ty jag hade förefatt mig, att samma dag gå till madame B * *, vid *Rue St Pierre*, och hade genom hennes kammarjungfru, vårdsammeligen låtit hånne veta, att jag helt visst skulle hafva den äran att göra hånne min uppvaktning — Men jag måste beständigt låta styra mig af omständigheter — efter de icke vilja låta sig styras af mig: då jag alltså blef varse en man på andra sidan af gatan, med en korg, låt jag La Fleur gå till honom, att fråga efter grefvns hotel.

La Fleur var något blek då han kom tillbaka, och berättade mig, att det var en *Chevalier de S:t Louis*, som sålde bakelser — Det är icke möjligt La Fleur, sade jag — La Fleur kunde lika så litet förklara denna fållsamhet, som jag; men påstod, att det var, som han han sagt: han hade sett det i guld infattade korset, hängande vid sitt röda band uti knapphållet — och hade sett bakelsen i korgen, som riddaren fälde; så att han icke misstagit sig.

Ett sådant misfödo i en människas lefnad uppväcker en bättre känsla, än nyfikenhet: Jag kunde ej afhålla mig, att en stund betrakta honom, medan jag satt i vagnen. — Ju mera jag såg på honom, hans kors och hans korg, desto starkare intryck gjorde de i mitt sinne. — Jag steg utur hyrvagnen, och gick till honom.

Han hade ett förklåde af hvitt lårft framför sig, som räckte ner om hans knån, och med en flags klaff, som gick upp på halfva bröstet; strax ofvantöre hängde korset, däck så, att det hängde litet under kanten af klaffen. Hans bakelskorg var öfvertäckt med en ren hvit serviette; en annan af samma slag betäckte botten, och alltsammans såg så nått och snyggt ut, att man äfven så mycket af lyfnad, som medlidande måste köpa hans bakelser.

Men han utböd dem icke åt någon, utan stod helt stilla, vid ett hörn, och sålde fina bakelser till dem, som oanmodade ville köpa där af.

Han var omkring fyratio åtta år gammal — hade en stadig uppsyn, som kom nåra allvarsamhet. — Mig föreföll det på intet sätt underligt —

Jag gick, så till fågandes, mer till korgen, ån till mannen, och, sedan jag lyft upp servietten, och tagit en af hans bakelser i handen — bad jag honom förklara mig den besynnerliga syn, som så bevekade mitt sinne.

Han berättade mig med få ord, att han tillbragt bästa delen af sin lefnad i krigstjänst, och sedan han därvid tillsatt sin lilla förmögenhet, hade han fått ett Compagnie och korset; men då regementet, vid sista freds slutet blifvit afdankadt, och hela corpsen, äfven som åtskillige af några andra regementer, lemnades oförförgde, befann han sig i vida världen, utan vänner, utan pengar — och i fanning utan det ringaste, utom detta (hårvid pekade han på sitt ordens-kors) — Den stackars riddaren uppväckte mitt medlidande, och slutade detta upp-

upptråde med att vinna min högaktning.

Konungen, sade han, var den ädelmodigaste Förste; men hans ädelmod kunde hvarken hjälpa eller belöna alla; och det var blott hans olycka, att han råkat vara ibland dessas antal. Han hade en liten hustru, den han älskade, som tillverkade bakelferna, och tillade, att han icke höll det för någon skam, att på detta sätt fria hånne och sig själf ifrån den yttersta nöd — så länge Försynen icke gifvit honom något bättre vid handen.

Det vore obilligt, att förhålla den ädelmodige låsaren en förnöjelse, med förbigående af det, som nio månader därefter hände den arme *Chevalier de S:t Louis*.

Det syntes som han vanligt tagit sitt ställe nära järnporten, som går till *par. Refa II. Del.* E

latfet; och då hans kors ådragit sig mångas uppmärksamhet, hade flere gjort honom samma frågor — Han hade gjort dem samma berättelse, och alltid med så mycken beskedlighet och förnuft, att det slutligen kommit för konungens öron — Då kongen hörde, att riddaren varit en käck officer, och högaktad vid hela regementet, såsom en årlig och rättskaffens man, — afbröt han des s lilla handel, med ett årligt underhåll af femton hundra livres.

Då jag berättat denna händelse, att förnöja låfaren, hoppas jag, att han tillåter mig berätta en annan, utom des ordning, för mitt eget nöje. — Båge desse händelser utbreda ljus öfver hvarandra, — och det vore skada, att de skulle skiljas åt.

V ä r j a n.

Rennes.

Emedan hela riken och stater hafva sin viffa tid att aftaga och falla, då börden kommer till dem att känna hvad nöd och armod är — så vill jag icke uppehålla mig vid de orsaker och tillfälligheter, som efter hand störtade d' E * * ska hufet i Bretagne. Marquisen af E * * hade med manlig ståndaktighet kämpat emot sina öden, emedan han önskade att bevara några öfverlevvor af hvad hans förfäder varit, och åfven att visa sig i verlden — men de hade visat sig så mycket, att de satt honom utur stånd att visa sig. Så mycket var likvål öfrigt, som kunde fordras att tillfredsställa en okänd och mörk lefnads behofver — men han hade två söner, de anropa-

de honom om ljus — Han trodde dem förtjäna det. Han hade försökt sin värja — den kunde icke öppna honom någon väg — befordran var förenad med så mycken omkostnad, och blott sparsamhet var icke tillräckelig att bestrida den — således blef intet annat medel öfrigt, än handeln.

I alla andra Frankrikes landskaper, än Bretagne, var det att evigt odelägga rötterna till det lilla trä, som hans stolthet och faderliga kärlek önskade åter kunna göra blomstrande — Men i Bretagne har man annorlunda förgt för denna omständighet; han begagnade sig äfven därpå; och då Ständerna i Rennes voro församlade, steg marquisen in i församlings-salen, åtföljd af sina bågge söner. Sedan han andragit en gammal, uti herrtidom-

met befindtlig lag, till sin förmån, hvilken han påstod därför icke vara mindre kraftig och gällande, att han sällan blef åberopad; tog han sin värja ifrån fidan — Se här, sade han, tagen emot denna uti troget förvar, till des bättra tider fåtta mig i stånd att begära hånne åter.

Présidenten emottog marquisans värja — Han stannade qvar några ögnablick, att se hånne nedläggas i sin slägts archiv, och gick bortt.

Dagen därpå steg marquisen, med hela sitt hus, om bord till Martinique; och efter en i nitton eller tjugu år använd lyckelig flit uti handelen, samt några oförmodade arfikaper, efter fjårmare slågtingar, kom han tillbaka igen, att återfordra och upprätthålla sitt adelskap.

Genom en lycklig ödets skickelse, som icke plågar träffa andra, än kånflossamma resande, hånde sig, att jag just var i Rennes, då denna högtideliga återfordring gick för sig: jag kallar den högtidlig — mig syntes den sådan.

Marquisen intrådde med hela sin värdnad i församlings-salen; han förde sin fru vid handen — äldste sonen förde sin syster, och den yngste gick vid andra ändan af raden, vid sin moders sida — Han förde tvänne gånger sin nåsduk till anfigtet.

— En djup tystnad herrskade i salen. Då marquisen kommit på sex steg nära fram till Præsidentstolen, lemna-de han marquisinnan till sin yngste son, gick tre steg längre fram för de sina — och fordrade sin värja tillbaka.

Vårjan blef honom återlemnad, och få snart han fick den i sina händer, drog han hånne nästan hel och hållen utur slidan — Det var en lysande åsyn af en vän, hvilken han en gång hållit för förlorad — Han betraktade hånne mycket uppmärksamt, ifrån fästet intill udden lika som han ville se efter, om det ock var densamma — Då han blef varfe en liten råstfläck, som satt sig nära vid udden, förde han den närmare till ögat, och då han lutade hufvudet däröfver — tycktes mig jag såg en tår falla ned på detta ställe. Af det följande synes, att jag icke mistog mig.

” Jag skall väl finna ett annat medel, sade han, att utplåna den.”

Så snart marquisen sagt detta, stack han vårjan åter i slidan, bugade sig

för dem, som haft hånne i förvar —
och gick ut med sin fru och doter,
och hans tvänne söner följde honom
efter.

O! hvad jag afunnades hans kån-
flor!

P a s s e t.

Versailles.

Jag blef utan svårighet insläppt hos grefven af B**. — Shakespears verk låg på bordet, och han var syflosatt med att blåddra i dem. Jag gick fram till bordet, och sedan jag först kastat en blick på böckerna, som gaf tillkänna, att jag visste hvad det var — sade jag honom, att jag kommit, utan att hafva någon, som kunde föreställa mig, emedan jag visste, att jag hos honom skulle träffa en vänn, hvilken jag hoppades skulle göra mig denna tjänst. — Det är min landsman, den store Shakespear, sade jag, och pekade på hans verk — *Et ayés la bonté, mon cher ami*, tillade jag, tilltalande Shakespears ande, *de me faire cet honneur là.* —

Grefven smålog öfver denna besynnerliga anmälan; och då han blef varse, att jag såg något blek och sjukligt ut, ville han, att jag skulle sätta mig i en lånstol: jag satte mig alltså ned; och för att spara honom allt bryderi öfver ett så oregelbundet besök, berättade jag utan omsvep, händelsen i boklädan, och huruledes detta bragt mig, att i anseende till en liten förlågenhet, hvaruti jag råkat, håldre vända mig till honom, än någon annan i Frankrike — Och hvaruti består er förlågenhet? Låt mig höra den, sade grefven. Därpå omtalade jag för honom händelsen, på samma sätt, som jag berättat den för låsaren. —

— Och min vård, sade jag till slut, vill med all magt, *monsieur le Comte*, att jag skall på Bastillen — men jag hyser icke den minsta fruktan; — ty

då jag råkat i händerna på det målt höflade folk i världen, och vet på mitt samvete, att jag är en årlig man, och icke är kommen att bespåja landet, så har det knappast fallit mig in, att jag hade något att befara — Det kan icke förenas med den franska tapperheten, *Monsieur le Comte*, att visa den emot invalider.

— En stark rodnad uppsteg i grefvens ansigte, då jag sade detta — *Ne craignés rien* — frukta ingen ting, sade han — Det gör jag icke heller, svarade jag — Detsutom, fortfar jag, uti en något skåmtsam ton, har jag lett hela vägen igenom, ända ifrån London till Paris, och jag kan ej förmoda, att *Monsieur le Duc de Choiseul* är en sådan fiende af glåttighet, att han skulle skicka mig tillbaka, att begråta min olycka.

Hvarföre jag våndt mig till er, *Monseigneur le Comte de B***, (hårvid bugage jag mig litet) har skett i den afsigt, att grefven ville bedja honom icke göra det.

Grefven afhörde mig med ogemen godhet, annars hade jag icke sagt hålfaten så mycket — En eller två gånger upprepade han — *C'est bien dit* — Och så låt jag därvid bero — och beslöt att icke tala mera därom.

Grefven förde ordet: vi talade om likgiltiga saker — om böcker och stadsfaker, om människor — och så om fruntimmer — Gud vålsigne dem alla! sade jag, sedan vi mycket språkat om dem — Ingen människa i världen ålskar könet så mycket som jag, oakadt alla de svagheter jag sett, och alla de satirer jag låst öfver dem, ålskar jag dem likväl ännu beständigt; och

och är fast öfvertygad, att en man, som icke har en slags böjelse för hela det täcka könet, ej är i stånd att älska en enda af dem, som sig bö.

Hé bien! monsieur l' anglois, sade grefven leende — ni är icke kommen att bespåja landets nakenhet och svaga — jag tror det — *ni encore*, tors jag säga — våra fruntimmers — men tillåt mig förmoda — att om de *par hazard* kommo i kanslott för er, skulde utfigten icke förekomma retande.

Jag känner något innom mig, som icke kan fördraga det anstötliga af den finaste tvåtydighet. — Uti skåmsamt tal har jag ofta sökt öfvervinna det, och med ofåjelig möda har jag vågat ganska många saker, ibland ett dusin fruntimmer tillsammans — hvar af jag icke skulle vågat det ringaste

emot en allena, om det ock gullit
mitt lif.

Förlåt mig, *monsieur le Comte*, sa-
de jag — hvad ert lands svaga och
nakenhet betråffar, skulle jag vända
mina ögon med tårar dårifrån, — men
hvad edra fruntimmers nakenhet an-
går, (jag rodnade öfver det begrep
han hos mig uppväckt) så är jag i den-
na del så evangelisk, och tänker så
männkligt i anseende till alla deras
svagheter, att jag gärna ville allde-
les öfverskylla dem, om jag endast
visste huru jag rått skulle komma till
våga dårmed — Men jag ville önska, att
kunna utspåja deras hjärtas naken-
het, och igenom de åtskilliga förklåd-
ningar af feder, luftstrek och gudadyr-
kan, utleta det goda, som finnes hos
dem, att dana mitt eget hjärta dårref-
ter — och dårföre är jag kommen.

Af denna orsak, fortfar jag, *Monsieur le Comte*, har jag hvarken besett Palais royal — eller Luxemburg — eller fasaden af Louvren — eller besvårat mig med att öka de förteckningar vi redan hafve på målningar, bildfoder och kyrkor — Jag föreställer mig hvar och en skön varelse, som ett tempel, där jag hålle vill ingå, och betrakta de där befintlige huvud-målningar och lösa teckningar, än själfva Raphaëls Förklaring.

Törsten hårefter, fortfar jag, hos mig åfven så stark, som den, hvilken uppeldar en sällsamhets samlares bröst, har fört mig ifrån mitt hemvist till Frankrike — och kommer att ledsaga mig ifrån Frankrike igenom Italien — Det är hjärtats stilla resa efter naturen, och sådana sinnesrörelser, som ifrån hånne hafva sin upprinnel-

se, och drifva oss att älska hvarandra
— och hela världen, mer än vanligt.

Grefven sade mig, i anledning här-
af, en hel hop höfligheter, och till-
de med mycken artighet, huru myc-
ket han var Shakespears förbunden,
för det han gjort mig bekant med ho-
nom — Men *a propos*, sade han, Sha-
kespear är full af stora saker — han
har däck förglömt den lilla omständig-
heten, att säga mig ert namn — hvil-
ket får er i nödvändighet, att
göra det själf.

P a s s e t.

Verfailles.

Ingen ting i verlden gör mig mera befvår, än då jag skall underrätta någon hvem jag är — ty knappast finnes någon människa, den jag ej bättre skulle beskrifva, än mig själf; Ofta har jag önskat kunna göra det med ett enda ord — och därmed väl. Detta var den enda gång, och det enda tillfälle i min lefnad, som jag kunde göra det så behändigt — ty Shakepear låg på bordet: jag århindrede mig, att jag stod i boken: jag tog således fram Hamlet, och slog upp dödsgråfvarens upptråde, uti femte öppningen; jag pekade med fingret på Yorrick, i det jag höll boken för grefven, och sade — *me voici!*

Om nu åtanken af den stackars Yoricks hufvudskål fallit grefven utur minnet, genom verkligheten af min, eller af hvad kjusningskraft han kunde hoppa öfver en tid af sju till åtta hundra år, gör här intet till saken — Det är visst att Fransoferne lättare begripa, ån sammanfoga begrep — Jag förundrar mig ej öfver någon ting i verlden, alldraminst öfver detta; och det så mycket mindre, som en af de förnämsta utaf vår egen kyrka, för hvars rättkaffenhet och faderliga finnelag jag hyser den djupaste vördnad, vid samma omständighet föll uti samma villfarelse —

” Han kunde icke uthårda, sade han, ” att låsa predikningar, som voro ” skrefne af Danska Kongens hånarr.” — Godt, Mylord! sade jag; men det är två Yorick. Den Yorick,

som er högvördighet menar, är redan död och begrafven för åttahundra år sedan; han lefde uti Horvendilli hâf — Den andre Yorick är jag själf, Mylord, som icke lefvat i något hâf — Han ristade på hufvudet — Min Gud! sade jag, man kunde ju äfven så gärna förblanda Alexander den store, med Alexander kopparfmed, Mylord — Det kan vara det samma, svarade han. —

— Om Alexander, Konungen af Macedonien, kunnat affåtta er högvördighet, sade jag, är jag vilis, att er högvördighet icke få talat —

Grefven af B** föll endast i samma villfarelse. —

Et monsieur, est-il Torick? ropade grefven. — *Je le suis*, sade jag. — *Vous?* — *Mais — moi qui ai l'honneur de Vous*

*parler, monsieur le Comte. — Mon
Dieu! fode han, och omfamnade mig
— Vous êtes Torick!*

Grefven stack frax Shakespear i
fickan, och lemnade mig allena i sitt
rum.

P a s s e t.

Verfailles.

Jag kunde icke begripa hvarföre grefven af B * * så plötsligen gått utur rummet, åfven så litet, som jag kunde begripa hvarföre han stoppat Shakespear i fickan, — Hemligheter, som måste utvikla sig själfva, äro icke värde den tidsspilan, som åtgår att grubbla på dem: Det var bättre att låsa i Shakespear; därmed flog jag upp: Mycket buller och ovåfende för ingenting — hvilket genast författe mig utur lånstolen, hvaruti jag satt, till Mesfina på Sicilien, och jag var så syflosatt med Don Pedro, Benedikt och Beatrix, att jag tänkte hvarken på Versailles, Grefven eller Passet.

Lyckliga böjelighet uti människans finne, som på en gång kan öfverlemnade dig åt sådana förblindelser, hvilka betaga längtan och gråmelle deras långfamma ögnablick! — Långe — redan långe sedan haden i fullåndat talet af mina dagar, om jag ej framvandrat en stor del därpå på denna förkjusande våg.

Då min våg är för skarp för mina fötter, eller för brant för mina krafter, få lemnar jag den, och uppföker en mjuk bivåg, den inbildningen bestrött med förnöjelsens rosenknoppar; och när jag på denna en stund vandrat omkring, vänder jag förstårkt och förfriskad tillbaka — När vedervårdigheter tränga sig på mig, och jag icke kan finna någon undanflykt i denna världen, väljer jag en ny våg — jag skyndar mig undan —

och då jag har ett tydligare begrep om elifeiska fällten, ån om himmel-
 len, trånger jag mig dit in, likt Æneas — Jag ser honom möta sin öfver-
 gifna Didos tankfulla skugga, och hu-
 ru han önskar att tala med hånne —
 Jag ser den förolämpade drottningen
 rista sitt hufvud, och stillatigande vån-
 da sig ifrån upphofsmannen till hån-
 nes jämmer och vanåra — känslan af
 mitt eget lidande förlorar sig uti hån-
 nes, och i de känflor, som plågade
 göra mig bekymrad om hånne; redan
 då jag i skolan las hånnes öden.

Det kan fannerligen icke
 kallas att vandra uti en fåfång
 skugga — icke heller är en
 människas bekymmer här öf-
 ver fåfångeligt — Oftare hånder
 det, då hon, i anseende till utgången
 af sina invärtes häftiga rörelser, en-

daft förlåter sig på sitt förnuft — Jag kan i sanning, för egen del, fåga, att jag alldrig kunnat få fullkomligen besegra en enda känsla i mitt hjärta, som då jag, så fort möjligt varit, kallat en annan vålartad och ljuf känsla till hjälp, att frida emot den förra, på des's egen jord och grund.

Då jag var vid slutet af tredje aften, kom grefven af B * * tillbaka med mitt pafs i handen. Grefven sade: *Monsieur le Duc de C * ** är lika så god spåman, som statsman — *Un homme qui rit*, hade han utlåtit sig, *ne sera jamais dangereux*. — Hade det varit för någon annan, än konungens håfnarr, tillade grefven, så hade jag vål ej fått det på ännu ett par timmar. — *Pardonnés moi, monsieur le comte*, sade jag — Jag är icke konglig håfnarr — Ni är likvål Yorick?

Yorick? — Ja — *Et vous plâisântés?*
 Jag svarade, att jag vål verkligen
 brukade skåmta — men dåck icke för
 betalning — det skedde helt och hål-
 let på min egen bekoftnad.

Vi ha ingen håfnarr mer, *monfieur
 le Comte*; den fiste vi hade, var un-
 der Carl den andres utfvåfvande rege-
 ring — Sedan den tiden hafva våra
 feder få småningom blifvit förfinade,
 och vårt håf år, för närvarande tid,
 få fullt af patrioter, som i n t e t an-
 nat önska, ån fäderneslandets åra och
 vålftånd — och våra fruntimmer åro
 alla få kyfka, få rena, få goda, få
 fromma — att alldeles intet finnes,
 hvaröfver en håfnarr kan göra fig lu-
 ftig. —

Voilà! un perfiflage! ropade grefven.

P a s s e t.

Verfailles.

Passet var ståldt till alla Landshöfdingar, Ståthållare och Commendanter uti ståderne, Befålhafvare öfver tropparne, Domhafvande och Befallningsmän, att låta herr Yorick, Kongelig håfnarr, och hans saker, fritt och obehindradt fram och återresa. — Jag tillstår, att min glädje öfver passets århållande, icke litet för-mörkades, af den figur jag dåruti gjorde — Men ingen ting i verlden är oblandadt; och några af våra allvarsamaste Theologer, hafva gått så långt, att de påstått, det sjålfva njutandet år beledsagadt med en suck — och att det högsta, som de kånde, vanligen slutas med något söga bättre, ån en convulsion.

Jag påminner mig, att den allvarfamme och höglårde Bevoriskius, uti sina commentarier öfver människoflågterna, ifrån Adam, mycket naturligt, midt uti en anmärkning, afbryter, för att underrätta verlden om ett par sparfvar, som fatt sig utan för hans fönster, och oroat honom hela tiden igenom, medan han skref, och fluteligen rent af förstört honom uti sin flågtråkning.

— Det är för underligt, skrifver Bevoriskius; men faken har sin riktighet, ty jag hade den nyfikenheten, att hvarje gång sryka ett litet strek med pennan — och under den korrta tid, som jag kunnat skrifva hälften af denna anmärkning, har hanen med sina förnyade kårleks anstalter, verkeligen stört mig tjugu tre och en half gång.

Huru kärleksrik, tillågger Beverikius, år dåck himmelen emot sina skapelser!

Olycklige Yorick! att den allvarsamaste af dina ämbetsbröder har varit i stånd att skriva sådant för världen, som fågar ditt anfigte med purpur, då du blott afkrifver det i din låskammare.

Däck, detta har intet att bestålla med mina refor — Men om jag endast två gånger — två gånger ber om förlåtelse, hoppas jag vinna tillgift.

Folk-Lynnet.

Versailles.

Och huru finner ni Frankrike, sade grefven af B * *, sedan han gifvit mig passet.

Låfaren kan lätt föreställa sig, att det, efter ett så förbindligt höflighets prof, icke kunde falla mig svårt att svara något smickrande på hans fråga.

— *Mais passe pour cela* — tala öppenhjärtigt, sade han; finner ni all den urbanitet hos nationen, som världen berömmar oss före? Jag har ingen ting funnit, svarade jag, som icke bekräftar det. — *Vraiment*, sade grefven — *les François sont polis* — Ja, ända till *excès*, svarade jag.

Grefven hakade sig fast vid ordet *excès*, och påstod, att jag mente mera därmed, än jag sade. Jag försva-

rade mig i det längsta, så godt jag kunde — Han påstod, att jag hade något dårunder, och yrkade att jag skulle säga min mening rent ut.

Jag tror, *monseur le comte*, sade jag, att en människa, ålven som ett claver, eller oboë, uti sin tonstämning har sin afmätta högd och djuphet, och att en enskildt, så vål som andra concerter, stundom behöfva alla tonerna; så att, om man förfätter en ton, antingen för högt, eller för lågt, måste något antingen ofvan eller nedan komma att brista, då man vill utföra sången uti sin rätta octav eller sammanstämning. —

Grefven af B** förstod intet af musiken; han bad mig därför förklara mig på annat sätt.

Ett höfladt folk, min grefve, gör hvarje människa sig förbunden; och

desutom har urbaniteten, lika som det tåcka könet, i sig själf så många behagligheter, att man omöjligan kan hafva hjärta at fåga, den kan blifva skadlig; och likvål tror jag, att blott en vis fullkomlighets gråns gifves, hvilken människan i allmänhet år gifvit att uppnå — öfverskrider hon den, så förbyter hon snarare sina fullkomligheter, ån förvärvar några. Jag vågar icke fåga, huru vida detta kan användas på franfoerne, i det fall hvarom nu frågan år — Men skulle det någonsin, uti fortgången af deras *raffinements* hända, att engelandarne uppnådde samma politur, som utmärker franfoerne, skulle vi, om vi ock icke förlorade den *politesse du cœur*, som gör människan mera benågen till människokårliga, ån höfliga gåringar — dåck åtminstone förlora

den tydeliga omväxling uti karakterer och egna lynnesdrag, som åtskiljer dem ej allenast ifrån hvarandra inbördes, utan ock ifrån hela den öfriga världen.

Jag hade några gamla mynt i fickan, slagne under Konung Wilhelms regering, och nu få glatta, som en spegel. Jag förutfåg, att de, vid upplysandet af min satts, skulle komma mig till pass, och hade således tagit dem i handen, då jag kommit till detta ställe. —

Se, herr grefve, sade jag, i det jag steg upp, och lade dem framför honom på bordet — Sedan de genom en sjuttio åra vandring utur en ficka i en annan, nått och gnidit sig emot hvarandra, hafva de blifvit hvarandra få lika, att ni knappt kan känna den ena penningen ifrån den andra.

Engeländarne, lika som de gamla skådepenningar, hvilka man lågger åfida, och fållan komma att gå hand imellan, bibehålla den första skarphet, som naturens fina hand gifvit dem — de äro icke så jämna att känna på — men däremot är prägelen så synbar, att man vid första ögnakastet ser, hvars bilden och omskriften är.

— Men *monsieur le comte*, tillade jag, önskande att kunna förmildra hvad jag sagt, Fransöfverne hafva så många förträffeliga egenskaper; att de bättre kunna undbåra detta — De äro ett så uppriktigt, tappert, ädelmodigt, sinrikt och opprymdt folkslag, som under solen kan finnas — om de hafva något fel, så är det, att de äro — för allvaramma.

Mon Dieu! ropade grefven, och sprang upp af stolen:

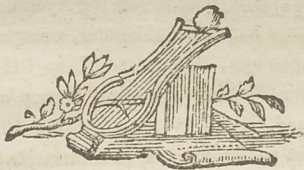
Mais vous plaisantés, sade han, och mildrade sitt utrop — Jag lade min hand på bröstet, och försåkrade helt allvarfamt, att det var min fulla mening.

Grefven sade, det förtröt honom, att han ej hade tid att höra mina skäl, efter han just nu var nödsakad försoga sig borrt, att spisa middag hos herrtigen af C * *.

Men om vågen till Versailles icke faller för lång, och ni vill hålla till goda att spisa middag hos mig, ber jag, att ni ville göra mig det nöjet, innan ni refer ifrån frankrike, och låta mig veta huru ni återtager er mening — eller på hvad sätt ni tänker kunna försvara den — Men om ni vill försvara den, min herr Engelsman, måste ni göra det med alla möjliga

skäl, hållt ni har hela världen emot
er —

Jag låfvade grefven, att jag skulle
hafva den åran att spisa hos honom,
innan jag reste ifrån Frankrike. —
Dårmed tog jag affked.

Frestelsen.

Paris.

Då jag steg utur vagnen, vid mitt kvarter, berättade portvaktaren, att ett ungt fruntimmer, med en liten korg nys frågat efter mig. — Jag vet icke, sade han, om hon ännu gått bortt, eller icke. Jag tog nyckelen till min kammare af honom, och gick trappan upp, samt mötte hånne i förstugan, just då hon var i begrep att gå ned.

Det var samma vackra kammarjungfru, hvilken jag fölgde igenom *Quai de Conti*. Fru de B * * hade skickat hånne till en *marchande de modes*, två eller tre hus ifrån *hôtel de Mode-ne*; och som jag ännu icke infunnit mig, hade hon befallt hånne fråga efter om jag redan rest ifrån Paris,

ris; och om jag, i sådant fall icke aflemnat ett bref till hånne.

Som den vackra kammarjungfrun var så nära min dörr, vände hon om igen, och gick in med mig, på ett par minuter, medan jag skref ett visitt-kort.

Det var en klar och skön afton, vid flutet af Maji månad — De röda gardinerna (af samma färg som sparlakanen), voro dragne för fönstren — Solen var i nedgången, och kastade en så liflig färg på den sköna kammarjungfruns ansigte — att jag trodde hon rodnade — denne tanke kom mig själf att rodna — vi voro helt allena: detta öfverdrog mina kinder med en ny rodnad, innan den förra hunnit försvinna.

Det gifves ett slags behaglig, halfskylldig rodnad, hvaruti blodet har me-

ra del, än människan själf — Det drifves med håftighet ifrån hjärtat, och dygden flyter i defs spor — icke att kalla det tillbaka, men att göra den kånsla, som det uppvåcker, ännu behagligare för kånflostrångarne — hon förenar sig därmed.

Men — jag vill icke beskrifva det. Jag kände i förstone något innom mig, som icke stämde fullkomligen öfverens med den dygdelåra jag aftonen förut gifvit hånne. — Jag sökte i fem minuter efter ett kort — Jag visste, att jag icke hade något — Jag fattade en penna — Jag lade den ifrån mig igen — handen skalf — satan hade farit uti mig.

Jag vet få vål som någon annan, att han är en vedersakare, som flyr ifrån ofs, om vi stå honom emot — Men jag gör honom fållan motstånd,

af fruktan att blifva fårad i friden, ånskönt jag behölle segren — Jag öfverger alltså för fåkerhet skuld triumfen, och i stället för att tänka på att kôra honom på flykten, flyr jag måstadelen hållt själf.

Den vackra kammarjungfrun kom ända fram till skribbordet, där jag fökte efter kortet — tog först upp pennan, som jag fällt, därpå tillböð hon sig att hålla blåckhornet; hon gjorde det så retande, att jag så nära tagit an det — men jag vågade icke — mitt barn, jag har intet att skrifva på, sade jag — Åh! sade hon helt ofkyldigt, skrif på hvad ni behagar —

Jag var just på vågen att utropa: så vill jag skrifva det på dina läppar, sköna flicka! —

Gör du det, Yorick, sade jag, så är du om en hals — Jag tog hånne

alltså vid handen, ledsagade hånne till dörren, och bad hånne icke förgåta den förmaning jag gifvit hånne — Hon sade, det ville hon visst icke — och under det hon sade detta med en slags allvarsamhet, vände hon sig om, och lade bågge fina händer sammanknäppta i mina — i denna ställning var det omöjligt att icke krama dem, — jag önskade att släppa dem, och under allt det jag höll dem, predikade jag för mig själf däremot — och dåck höll jag dem fast kvar. — Innom två minuter fann jag, att jag måste uthårda hela striden på nytt igen — och jag kände att hvar lem båfvade för denne tanke.

Sångfoten var haltannat steg ifrån oss — Jag höll ännu hånnes händer — och huru det gick till? kan jag icke säga; men hvarken bad jag hån-

ne — ej heller drog jag hånne — och tänkte icke ens på fången — men i ett ögnablick var det gjordt, — och bågge sutto vi där.

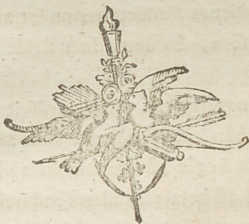
Jag vill nu ocklå visa er den lilla pung, fode den vackra kammarjungfrun, som jag i dag gjort mig, att gömma er krona uti. Därmed grep hon med handen i högra kjortelsåcken, som var mig närmast, och letade en stund efter pungen — därpå i den vänstra — ”hon hade förlorat honom,” — Alldrig har jag stillare väntat — ändteligen fanns han i högra kjortelsåcken — hon tog fram honom; han var af grönt taft, fodrad och kantad med hvit atlask, och lagom stor för kronan — Hon gaf mig honom i handen — han var rått nytlig; jag höll honom tio minuter i handen, som jag

lagt afvig på hennes skôte — såg än på pungen, än åt en sida.

Ett eller två styng hade sluppit upp, på fällan af min sjortkrage — Den vackra kammarjungfrun tog, utan att säga ett ord, upp sitt nålhus, trådde en liten synål, och sydde till dem — Jag såg förut, att åran af segren därigenom fattes på spel; och då hon, under syningen, förde handen fram och tillbaka omkring min hals, kände jag, att den lagerkrans, som inbildningen flåtat omkring mitt hufvud, lopp fara att affalla.

En af hennes spåntampar hade under gåendet loffnat, och skospånnet höll på att falla ut — Se! sade kammarjungfrun, och höll foten upp — Om det gullit mitt lif, kunde jag ej annat, — jag måste af tacksämhet spånna fast spånnet, och sticka in skorem-

men igen — Och då jag, sedan det var gjort, lyfte den andra foten upp, att se om något åfven där lossnat — måste jag hafva gjort det för ovarsamt — den vackra kammarjungfrun bragtes aldeles utur sin jämnvigt — och då —

S e g r e n.

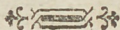
Paris.

Ja — och då — J, hvars iskalla hufvuden och ljumma hjärtan kunna med förnuftsflut nedtysta, eller förklåda edra finnesrörelser, sägen mig, hvad brott kan det vara, att en människa har dem? eller, hvad hånnes ande, inför andarnes Fader, har annat att ansvara före, än huru hon stridt emot dem.

Då naturen få sammanväfvit våra ömma känslor, att några trådar af kärlek och begär gå igenom hela väfven — skall då hela väfnaden fønderrivas, endast att få ut dessa trådar? — Gif, du Naturens store Beherrskare! gif sådana Stoiker rifet! fåde jag vid mig själf — Hvar din försyn behagar sätta mig, att pröfva min dygd — huru

stor min fara — huru äfventyrliga om-
 ständigheterne ock må vara — få låt
 mig känna de rörelser, som däraf
 uppkomma, samt tillkomma mig så-
 som man — och då jag styr dem som
 en råttkaffens man, få öfverlemnar
 jag utgången till din rättfärdighet: ty
 du har gjort ofs, och icke vi själve.

Då jag innom mig slutat denna an-
 ropan, fattade jag den vackra kam-
 marjungfrun vid handen, halp hån-
 ne upp, och förde hånne utur rum-
 met — Hon stod stilla bredevid mig,
 till des jag låst igen dörren, och stop-
 pat nyckelen hos mig — och där på
 — då jag hade segren fullkomligt i
 mina händer — och icke förr, tryck-
 te jag mina läppar på hånnes kind,
 tog hånne vid handen igen, och
 ledfagade hånne ånda ned till porten.

Hemligheten.

Paris.

Den, som alldrig få litet känner hjärtat, lårer inse, att jag omöjeligen genast kunde gå på min kammare igen — Det hade varit detsamma, som att vilja spela en Murki, efter en mycket rörande Aria — Då jag slåppt den vackra kammarjungfruns hand, blef jag därför ståendes en stund i porten, beskådade alla förbigående, och gjorde mina betraktelser om dem, till des ett enda föremål ådrog sig hela min uppmärksamhet, och hvaröfver jag förjåfves bråkade min skalle.

Det var en lång smal skepnad, med ett filosofiskt - allvarfamt - dystert utseende, som långsamt gick fram och tillbaka på gatan, och sedan han gått

femtio eller sextio steg på hvardera sidan om vårdshuset, vände han åter om igen. —

Denne mannen var omkring två och femtio år gammal — höll en liten kåpp under armen — var klädd i mörkgrå räck, väst och byxor, hvilka redan i några år tyckes hafva gjort tjänst — de voro ännu hvarken fönndriga eller smutfiga, och hela hans klådebonad hade anseende af en sparsam snygghet.

Dåraf, att han så ofta tog af sig hatten, och af hans ställning, då han talade till åtskilliga under det han gick, såg jag, att han begårade allmofa; jag tog därför upp några styfver utur fickan, att gifva honom, då han skulle komma till mig — Han gick mig förbi, utan att begåra något — och likväl gick han knappt fem steg, innan

han begårade af ett litet fruntimmer — Det var mycket troligt, att jag skulle gifvit mera ån hon — knappt hade han skilgt sig ifrån denna, förrån han genast tog af sig hatten för ett annat fruntimmer, som kom samma våg — En gammal våklådd man kom långsamt gående — och straxt efter honom en eldig yngling — Han lät bägge gå förbi, utan att begåra af dem. Jag stod och såg på honom en half timme, under hvilken tid han gick tio eller tålf gånger fram och tillbaka, och jag förmårkte, att han beståndigt följde samma plan.

Hårvid förekommo mig två ting så besynnerliga, att de fatte mitt hufvud i mycket arbete, men alldeles förjåfves — Det första: hvarföre denne man endast berättade sin historia för fruntimmer

timmer — och för det andra: hvad det kunde vara för en historia, och hvad slags våltalighet det var, som kunde röra fruntimrens hjärtan, men som han visste icke skulle göra någon verkan på människornas hjärtan.

Två ömständigheter kommo ännu därtill, som gjorde denna hemlighet ännu mera inveklad. — Den ena, att han hviskade hvarje fruntimmer i örat, hvad han hade att säga henne, och på ett sätt, som mera liknade en hemlighet, än ett tiggeri — Den andra, att det alltid lyckades honom — så fort han talade till ett fruntimmer, tog hon genast fram pungen, och gaf honom något.

Jag kunde icke utfinna något system, hvarigenom jag kunnat förklara denna fallsamhet.

Här hade jag nu fått en gåta, hvar-
med jag kunde yfslöfatta mig hela af
tonen; jag gick således på min kam-
mare igen.

Samvets-saken.

Paris.

Vården i hufet fölgde mig i hamn och hål in uti kammaren, och sade mig, att jag måste se mig om efter ett annat kvarter — Huru så, min vän sade jag? — Han svarade, att jag på eftermiddagen haft ett ungt fruntimmer tvånne timmar inne hos mig i min fångkammare, och att det var emot ordningen i hans hus — Godt, godt! sade jag, vi kunne-likafullt skiljas åt som vänner; — ty flickan är ingen hårsman såmre — jag icke heller — och ni blir den samme ni var förut. — Det var tillräckligt, att bringa hans hus uti vanrykte — *Voyés vous, monsieur*, sade han, och pekade på fångfoten, där vi suttit. —

Jag tillstår, att det hade något sken af bevis; men som jag var för stolt att med honom inlåta mig i underfökning om denna sak; så förmanade jag honom att låta sin själ öfver natten hvila i fred, åfven som jag besluttit att låta min göra; vid frukosten ville jag betala hvad jag var honom skyldig.

Jag skulle aldrig nämt ett ord dår- om, sade han, om min herre ockfå haft tjugu flickor — Det är mycket mer, föll jag honom i talet, ån jag någonfin vill hafva — Om det endast skett på mårgonen, tillade han — Gör då i Paris skilnad i tiden på dagen, någon skilnad uti synden? — Det gör skilnad, sade han, i anseende till förargelsen. — Jag tycker af allt hjärta om en god distinction, och kan icke fåga, att jag just var myc-

ket förtretad på mannen — Jag med-
 gifver, återtog vården, att det är nöd-
 vändigt, att främmande i Paris bör
 lämnas tillfälle att köpa spetsar, sil-
 kesstrumpor, manchetter & *tout cela*,
 och det har intet på sig, att ett frun-
 timmer kommer med en korg på ar-
 men — På min åra! sade jag, hon
 hade ock en, men jag såg icke i ho-
 nom — Alltså har min herre icke köpt
 något — Nej, alldeles intet — Jag
 vill då vifa hit en, som skall handla
en conscience med herren — Men jag
 måste se hånne ännu denna afton, sa-
 de jag — Han bugade sig ganska djupt
 för mig, och gick ned.

Nu skall jag segra öfver den gode
 mannen, sade jag — Och då? — Då
 skall jag låta honom förstå, att jag
 vet hvad för en slåt karl han är. —
 Och då? — då! — Jag kände mitt

fjålf för vål, att kunna säga, det skedde för andras skuld. — Jag kunde icke finna något drågligt svar. — Det var mer galle, ån eftertanke i mitt förslag, och jag var redan ledsen därvid, innan det kom till verkställighet.

Innom några minuter kom nymfen med sin granlåtskorg — Men jag vill imedlertid icke köpa något, sade jag vid mig själf.

Flickan ville visa mig allt — Där var intet som stod mig an; hon låtsade icke märka det; hon öppnade sitt förråd, och kramade fram sin lilla granlåt för mig — hon bredde ut det ena stycket efter det andra, med den tålmodigaste artighet i världen — jag måtte köpa — eller icke — jag skulle endast bjuda hvad jag ville — Den stackars flickan visade sig rätt an-

gelågen att få fålja något, och bød på allt vis till att öfvertala mig, och det icke få mycket på ett fått, som syntes mig konfladt, utan som jag tyckte var oskyldigt och smickrande.

Ve den man, hvilken man alldrig kan aftruga den minsta foglighet! — Mitt hjärta gaf efter, och jag lät min andra förefatts lika få roligt fara, som den första — Hvarföre skulle jag straffa någon för det en annan brutit? — Är du denna tyranniska vården skattskyldig, tänkte jag, och såg hånne i anfigtet, så är din beta bröd så mycket bittrare.

Om jag ock icke haft mer än fyra Louis d'ors i min pung, så hade jag likvål icke varit i stånd, att stiga upp och vifa hånne dörren, innan jag användt tre till ett par manchetter.

— Vården torde dela förtjänsten
med hånne — det må han göra! —
Ty jag har blott betalt hvad så mån-
gen usling före mig betalt för en
gärning, den han hvarken kunde
göra eller ens tänka.

G å t a n .

Paris.

Då La Fleur kom in, att passa mig upp vid bordet, berättade han mig, att det gjorde vården ganska ondt, att han förtörnat mig, och uppsagt mig ifrån mina rum.

En man, som vet att fåtta värde på en god nattro, lägger sig icke med fiendskap i hjärtat, när han kan undvika det — Jag befallde alltså La Fleur låta vården veta, att det å min sida förtröt mig, att jag gifvit honom anledning därtill — och om ni få vill, La Fleur, kan ni fåga honom, tillade jag, att jag icke vill tala med det unga fruntimret, om hon ock skulle komma igen.

Detta var ett offer, som jag gjorde icke få mycket honom, som mig själf:

ty sedan jag en gång med knapp nöd sluppit utur faran; hade jag besluttit, att icke vidare kasta mig dåruti, utan', om möjligt vöre, lemna Paris, med all den dygd, jag fört med mig dit.

C'est déroger à la noblesse, monsieur, sade La Fleur, och bugade sig i det samma ned till gålfvet — *Et encore,* kan herren åndra sina tankar — och om *par hazard,* herren ville roa sig — Men jag finner ingen ro dårri, inföll jag, utan att låta honom tala ut.

Mon Dieu! sade La Fleur — och tog utaf bordet.

En stund dårefter kom han, att hjälpa mig i fång, och var ovanligt tjänstaktig — Något svåfvade honom på tungån, som han ville säga, eller fråga mig om, som icke ville fram. Jag kunde icke begripa hvad det var; och

gjorde mig ej heller mycket omak att utleta det, emedan jag hade en annan långt viktigare gåta i hufvudet; nemligen, om mannen, som tiggde utan för vårdshusdörren — Jag ville gifvit, jag vet icke hvad, om jag kunnat komma rätt under fund därmed, och det ej af nyfikenhet — nyfikenhet är en så nedrig forskningsorsak, att jag, i allmänhet att tala, icke ville gifva två rundstycken för des tillfredsställande — men en hemlighet, tänkte jag, som så snart, och så ofelbart gör hvart fruntimmers hjärta, som man nalkas, så mildt och vekt, vore åtminstone en lika så vigtig hemlighet, som de vifas sten. Om jag ägt bågge Indiernas, så hade jag gifvit den ena, för att få veta den.

Hala natten vände jag det i min hjärna, på alla kanter, utan att kom-

ma upplösningen ett hårsman närma-
re; och då jag om mårgonen vakna-
de, fann jag mitt sinne lika så bekym-
radt öfver mina drömmar, som nå-
gonfin Konungen i Babylon kunnat
vara öfver sina; och jag kan fullt och
fast förlåkra, att deras uttydning skul-
le lika så mycket bråkat de stjärnklo-
kas, tecknatydares och vise måns huf-
vuden i Paris, som de fenare fordom
bråkade Chaldeernes.

Söndagen.

Paris.

Det var söndag; och då La Fleur kom in med mitt kaffe, samt smör och bröd, hade han så pråktigt utpyddt sig, att jag knappt kände honom igen.

I Montreuil hade jag låfvat honom en ny hatt, med silfverknapp och tråns, samt fyra Louis d'or *pour s'adoniser*, då vi komme till Paris; och den gode gossen måste jag låta den rätt vederfaras, att han verkligen gjort under dårmed.

Han hade köpt en god, snygg, på långt håll lysande skarlakans klådnig, räck och byxor af samma slag — De voro icke stort slitna, sade han — Den-
na anmärkning hade han kunnat spara — det såg så nytt ut, att ehuru
Tor. Resa II. Del. K

jag visste det icke var gjörligt, hade jag dåck helre inbillat mig, att jag köpt det nytt åt honom utur kramboden, än att det kommit ifrån ett klådfånd.

Det är en laggranhet, som man ej bryr sig om i Paris.

Dårtill hade han köpt sig en vac-ker blå atlask väst, som var artigt ut-lydd — Den hade väl lidit något under tjänsten, men var nu upptvättad igen — guldets var uppsatt, och alltfam-mans var mera för ögat, än för gag-net — och då som den blå färgen ic-ke var mycket mörk, så passade vä-sten tämmeligen väl till råcken och byxorna. Han hade vidare af pen-garne utpräffat en ny härpung, och en *solitaire*; hos klådmåklaren ha-de han trugat sig till ett par guld-knäband till byxorna — För fyra

livres af fina egna penningar hade han köpt sig ett par nåttelduks manchetter, *bien brodées* — samt ett par hvita filkestrumpor, för fem livres — Och på köpet hade naturen gifvit honom ett vackert utseende, som icke kostat honom en styfver.

På sådant sätt utstofferad, med häret lagat i den nyaste smak, och med en vacker blomsterqvast i bröstet, kom han in i rummet — med ett ord, han såg öfverallt så högtidelig ut, att det strax föll mig in, att det var söndag — och då jag jämförde det ena med det andra, märkte jag nu, att det, hvarom han ville bedja mig af tonen förut, var, att få tilbringa dagen, som alla andra tillbringa den i Paris.

Knappt hade jag fattat denna tanke, innan La Fleur, med oändelig

undergifvenhet, men med ett anlete, fullt af tillit, att jag icke skulle afflå hans begäran, bad mig om frihet för den dagen, *pour faire le galant vis à vis de sa maitresse.*

Detta var nu juft hvad jag ärnade göra *vis à vis madame de R * **, — Jag hade därför beställt en hyrvagn, och det skulle alldeles icke misshagat min fåfånga, om jag haft en så våklådd betjänt, som La Fleur, bak på vagnen; jag saknade honom rätt ogärna.

Men uti sådana förlägenheter må man icke stå på sin rätt, utan känna. Tjänsteståndets söner och döttrar afstå sig väl, uti sina contracter, sin frihet, men icke naturen; de äro kött och blod, och midt uti tråldomens bening hafva de sina små fåfångligheter och önsknningar, lika få väl, som de.

ras herrskaper — Vål hafva de fatt ett pris på sin själförfakelse — och deras fordringar äro ofta så oförskåmda, att jag ofta skulle aflå dem, om icke deras stånd gäfvade mig så lätt magt att göra det.

Se! se! jag är din tjänare — afhänder mig, på en gång, mitt husbondevålde.

— Du har låf att gå, La Fleur, sade jag.

— Och hvad för en kåresta har du redan på så kort tid sporat upp i Paris? La Fleur lade handen på bröstet, och sade, att det var en *petite-demoiselle* i grefvens af B** hus — La Fleurs hjärta var skapat till sållskapslikhet; och att fåga rena sanningen, så låt han lika så få lågenheter gå sig utur händerna, som hans herre — så att han, på ett eller annat sätt — men

huru — det må himmelen veta — gjort bekantkap med demoisellen på trappan, medan jag var syflosatt med mitt pass. Och medan jag hade tid nog att vinna grefven på min sida, hade La Fleur förstått så ställa till, att samma tid var för honom tillräcklig, att vinna flickans ynnest — Det tyckes, som tjänstefolket den dagen skulle komma till Paris, och han hade gjort aftal, att vara hånne, samt två eller tre af grefvens betjänter till mötes på Boulevarden.

Lyckliga folk, som åtminstone en dag i veckan kan slå ifrån sig alla sina bekymmer, och dansa och tjunga och skämta bortt alla bekymmer, som alldeles nedtrycka andra folkslags sinnen.

Fragmentet.

Paris.

La Fleur hade lemnat något efter sig, hvaraf jag hade mera tidsfördrif hela dagen, ån jag betingat, eller kunde falla både honom och mig i sinnet.

Han hade bragt mig den lilla smörskifvan på ett vinblad; och som det var en varm mårgon, och tåmmeligen långt att gå; så hade han begårt ett stycke makulatur, att lägga imellan vinbladet och handen — Då detta var tallrik nog, låt jag honom fåta det på bordet såsom det var; och som jag beslutit blifva hemma hela dagen, befallte jag honom gå till vårds-husvården, att beställa min middagsmåltid, och lemna mig allena vid frukosten.

Då smöret var förtårdt, kastade jag vinbladet ut igenom fönstret, och var i begrepp att göra detsamma med papperet; men jag låste först en rad, som låckade mig att låsa den andra och tredje — och jag tyckte det förtjåna ett bättre öde; jag slog då igen fönstret, drog en stol till mig, och satte mig ned att låsa.

Det var på gammal franska, ifrån Rabelais tid, och så mycket jag förstod, skrifvit af honom själf — det var desutom med gamla göthiska bokstäver, af tid och mögel så utblekt och olåsligt, att jag icke utan mycken möda kunde leta mig fram därmed. — Jag lade det bortt; och skref ett bref till Eugenius — Sedan tog jag det fram igen, och lade mitt tålmod på nyo på pinbåken. — Att återgifva det nya krafter, skref jag ett bref

till Elifa. — Det låg mig ännu i sinnet; och svårigheten att förstå det, upptände min nyfikenhet ännu mer.

Jag spifade middag; och sedan jag uppklarat min hjärna med en flaska Bourgognevin, satte jag mig åter att arbeta därmed — och sedan jag två eller tre timmar åflats därmed, med lika få mycken uppmärksamhet, som Grutter eller Jacob Spon nänsin användt på en tom och orimelig inscription, trodde jag mig hafva hittat på sammanhanget. Men att förvissa mig därom, trodde jag bästa fåttet vara, att öfverfatta det på mitt modersmål, och se till huru det då skulle låta — Jag började således i fakta mak, lika som då man gör något endast att roa sig med — ån skref jag en mening — så gick jag några hvarf från och tillbaka i rummet — därpå

fåg jag litet ut igenom fönstret, huru det gick till i verlden; så att klå-
kan flog nio om aftonen, innan jag
blef fårdig därmed — Sedan började
jag låsa det som följer.

Fragmentet.

Paris.

— Då alltså Notariens kära älskeli-
ga maka, med så mycken hetta be-
ifrade denna sak emot notarien — Jag
önskade, sade Notarien, och kastade
pergamentet ifrån sig, att här vore
en annan Notarius, blott att proto-
collera och bevittna allt detta. —

— Och hvad vill ni väl då göra,
min fina herre? sade hon, och sprang
hastigt upp — Notariens hustru var
en liten arg pulverhåxa, och Nota-
rien höll för rådeligast, att med ett
godt svar afvända ovådret — Jag vil-
le gärna gå till fångs, sade han —
Ni kan gå fan i våld, svarade Nota-
riens käresta.

Nu var saken den, att blott en fång
fanns i huset, emedan de andra två

rummen, enligt vanligheten i Paris, voro utan husgeråd; Och som Notarien icke gärna ville ligga i samma fång med en hustru, som kunnat visa honom så hufvudstupa till fanners, tog han sin hatt, kåpp och korrtä kapp (det var en ganska stormig natt) och gick med hufvudet fullt af griller, åt *pont neuf*.

Af alla broar, som någonsin blifvit byggda, är *pont neuf*, hvilket alla, som gå däröfver, måste medgifva, den präktigaste — firligaste — största — lättaste — längsta — bredaste, som någonsin på detta jord- och vattenklot, förenat land med land.

Detta låter, som författaren till fragmentet icke varit Fransos.

Det värsta fel, som Theologerne och Doctorerne i Sorbonne kunna anföra där

dåremot är, att om blott en hatt full med vind finnes, i eller omkring Paris, så åstadkommer han där mera hådelse och *sacre Dieu*, ån på någon annan öppen plats i hela staden: — och med rätta, mina hög- och djuplårde herrar; ty den rufar tvårt på en, utan att ropa, hvarken se upp, eller *gare l'eau!* och med en sådan oväntad håffthet, att knappast en ibland femtio af de få, som gå däröfver med hatten på hufvudet, icke fåtter half-tredje livre, som är des fulla värde, i sticket.

Den stackars Notarien höll af en naturlig drift, kâppen på sin hatt, just då han gick förbi sköldvagtens; men i det han lyftade kâppen i vådret, stötte han med dobbskon till sköldvagtens hatt, så att den flög öfver ledstångerna i Seinströmmen. —

— Det vore väl en illak vind, fode en båtsman, som fiskade upp hatten, som icke blåste till någons fördel.

Sköldvagten, som var en gascognare, strök sig om mustacherne, och lade an med mösköten.

Den tiden antändes möskötorna med lunta; och en gammal gumma, hvars papperslykta blåst ut, vid åndan af bron, hade lånt soldatens lunta, att tända upp sin lykta igen — Detta gaf gascognarens blod ett ögnablicks rådrum att afkylas, och att bättre begagna sig af tillfället. — Det vore en illak vind, fode han, i det han tog Notariens kastor-hatt, och rättfärdigade sin fångst med båtsmannens ordspråk.

Den stackars Notarien gick öfver broen, och under det han gick längs

ut åt *rue de Dauphine* till förstaden
S: Germain, beklagade han sig, he-
 la vägen igenom på följande sätt:

Hvilken olycklig man är icke jag!
 att jag i alla mina dagar skall vara
 en kastbäll för stormvädren — att jag
 är född att allestädes, hvar jag går
 och står, möta storm af onda tungor,
 emot mig och mitt ämbete — att jag
 genom kyrkans tordön är störtad i
 äktenskap med en stormande hustru
 — att jag af en husvind måste låta
 drifva mig utur mitt hus, och ge-
 nom en bro-vind skall beröfvas
 min hatt — att jag här skall vandra
 barhufvad, under en stormfull natt,
 blottställd för alla tillfälligheters ebb
 och flod — Hvar skall jag hvila mitt
 hufvud? Beklagansvärde man! hvilken
 vind, af alla två och tretio compas-
 sens våderstrek, kan blåsa något godt

till dig, som likvål hånder alla dina medvarelser!

Då Notarien, under en sådan klagan, gick förbi en mörk gränd, ropade en röst till en piga, att hon skulle skyndesamt hemta den närmaste Notarius hon kunde träffa — Nu var vår Notarius den närmaste; han gjorde sig alltfå denna omständighet till nytta, gick igenom gränden till dörren, och sedan han kommit igenom en slags fal, blef han införd uti ett stort rum, där alldeles intet annat fanns, än en handpik — en ringkrage — en gammal råstig vårja, och ett gehång till ett patronkök, hvilket allt hängde, hvar på sitt särskildta ställe af väggen.

En gammal man, som tillsföre varit adelsman, och ännu var det, om icke lyckans aftagande, tillika medför adelkapets aftagande, låg i fän-

fången, med handen under hufvudet. Ett litet bord, med en brinnande lam-
pa, stod framför fången, och där bre-
devid en stol. — Notarien fattede sig ned,
tog fram sitt blåckhorn, samt några
ark papper, som han hade i fickan,
lade det fram för sig på bordet, dop-
pade pennan i blåcket, lutade bröstet
emot bordet, och lagade allt i ord-
ning, att uppteckna adelsmannens fi-
sta vilja och testamente.

Ack! min herr Notarie, sade adels-
mannen, och reste sig i detsamma li-
tet upp; jag har intet att borrtgifva,
som ens vore värdt testaments omkost-
naden, undantagande min egen histo-
ria; och jag kan ej dö roligt, utan
att lemna den åt verlden, såsom ett
arf; den vinst, som därpå kan flyta,
skänker jag er, för ert befvår med
dets uppskrifvande. — Händelsen är

få befunnerlig, att alla människor böra låfa den — Ni kan göra er lycka därmed.

— Notarien doppade pennan i blåckhornet.

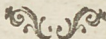
— Allsmågtige Herre öfver alla min lefnads händelser! sade den gamle adelsmannen, i det han andåktigt upplyfte sina ögon och händer åt högden — Du, hvars hand fört mig igenom en sådan irrgång af underbara vågar och händelser, till detta jåmmerfulla upptråde; vårdes bistå en gammal, sjuk och försmåktande mans aftynande minne! — Styr min tunga, med din evige fannings Ande, att denne fråmmande icke må skrifva annat, ån det, som finnes skrifvit i den boken, efter hvars innehåll, sade han, och knåppte sina händer tillsammans, jag skall antingen fördömmas, eller frikånnas.

— Notarien höll spetsen af sin penna imellan lampan och sitt öga. —

— Det är en historia, herr Notarie, fader adelsmannen, som måste uppröra alla naturens kånflor — det mänskliga hjärtat måste den genombora, och beveka själfva grymheten till medlidande —

— Notarien brann af åtrå att begynna, och doppade pennan tredjega gången i blåckhornet, den gamle adelsmannen vände sig något närmare till Notarien, och började förefåga honom följande ord —

— Och hvar är det öfriga, La Fleur, fader jag, just som han steg in i dörren.

*Fragmentet och
Blomsterqvasten.*

Paris.

Då La Fleur kom närmare fram till bordet, och märkte hvad mig felades, berättade han, att det varit ännu två-
ne blad därpå, dem han bundit om en blomsterqvast, hvilken han förårat sin flicka på boulevarden — Gå då tillbaka, La Fleur, till grefve B**s *hôtel*, och se till, att du kan få rätt därpå — Det kan jag ganska visst, sade La Fleur, — och som en blix var han borrt.

Innom en liten stund kom den staccars människan helt andetruten tillbaka igen, med djupare tecken af ett fellaget hopp i sitt anlete, än blotta förlusten af fragmentet kunnat å-

stadkomma — *Juste Ciel!* innom mindre än två minuter, sedan den arme stackaren tagit ett kârligt afked af sin trolösa kâresta, hade hon skänkt hans *gage d'amour* till en af grefvens betjänter — betjänten till en ung syjungfru — och syjungfrun hade gifvit den, tillika med mitt fragment, åt en birfilare. — Våra misföden voro inveklade i hvarandra — Jag drog en suck — och La Fleur låt honom gifva genljud, till mitt öra igen —

— Hvilken trolöshet! ropade La Fleur — Hvilken olycka! ropade jag. —

Det skulle icke få hōgeligen förtrutit mig, herre, sade La Fleur, om hon tappat den — Mig icke heller, La Fleur, sade jag, om jag funnit honom.

Om det skedde, eller ej, skall framdeles visa sig.

Vålgärningen.

Paris.

En man, som antingen af högmod eller fruktan, icke vågar sig in i en mörk gränd, kan vara en förträffelig god man, och skickelig till hundrade faker; men till kånslösam resande duger han alldeles icke. Jag bekymrar mig mycket litet om många ting, som jag ser tilldraga sig om ljusa dagen, på breda och öppna gator. — Naturen är skygg, och undviker gärna åskådare vid sina verkningar; men i en sådan obemärkt vrå ser man hånne stundom tillvågabringa ett enda kortt upptråde, hvilket är så godt, som alla kånflor i ett halft tjog franska comedier sammantagne — som däck åro få fullkomligt fina — och när en mer ån vanligt lysande händelse före-

kommer, som skickar sig äfven få vål för en pråst, som för en hjälte, få hemtar jag måstadels min predikan däråf — och hvad texten angår — ”Kappadocia, Pentus och Asia, Phrygia och Pamphylia” — passas sig lika få vål, som någon annan.

Ifrån opera comique, leder en lång mörk gång till en smal gata; hvilken nyttjas af de få, som vid operans slut, ödmjukeligen vänta på en hyrvagn, eller önska i all stillhet vandra sin väg till fots. Vid den åndan som stöter till theatren, upplyses den af en usel dank, hvars sken alldeles förlorar sig, innan man hinner halfva gången fram, men nära vid dörren — den är mera för granlåt, än nytta — ser den ut, som en fixstjärna af minsta storleken; den brinner — men gör vår kända värld ganska liten nytta.

Då jag gick utur denna gång, och var fem eller sex steg nära dörren, blef jag varse tvänne fruntimmer, som höllo hvarandra under armen, och stodo med ryggen emot väggen, hvilka jag formodade vänta på en hyrvagn. — Som de voro dörren närmare, ån jag, trodde jag, att de hade rätt att först gå ut, hvarföre jag ock ställde mig ett eller halftannat steg ifrån dem, och stod stilla. — Jag var svartklådd, så att man knappast kunde skönja mig.

Det fruntimmer, som stod mig närmast, var en lång mager qvinnogestalt, omkring sex och trettio år; det andra, af samma växt och skapnad, omkring fyratio; hos ingendera af dem kunde skönjas minsta tecken till hustru- eller enke-stånd — Båge tycktes vara ett par åkta Vestaliska

ska syster, som alldrig blifvit bestormade hvarken af kärlekens anfall, eller af ömma omfamningar. Jag skulle nästan önskat att göra dem lyckliga — men denna afton var deras lycka bestämmd att komma ifrån ett annat håll.

En låg röst bad, uti sirliga ordalag, dem han gaf ännu mera behag, genom en öm tonsänkning, hvardera om ett tolfstyfver-stycke, för Guds skuld. Det föreföll mig befynnerligt, att en tiggare bestämde allmosans storlek — och att den skulle vara just tolf gånger så mycket, som man annars plågar gifva i mörkret. De tycktes bågge äfven så mycket förundra sig dåröfver, som jag. — Tolf styfver! sade den ena — Ett tolfstyfver-stycke! sade den andra — utan att svara honom.

Den fattige mannen sade, han kunde omöjligén bedja fruntimmer af deras stånd om mindre, och bugade sitt hufvud ånda till jorden.

Ih! sade de — vi hafva inga små penningar hos oss.

Tiggaren teg stilla några ögnablick, och upprepade sin begåran å nyo.

Mina sköna unga fruntimmer, sade han, tillstoppen icke edra öron för mig — Jag förfåkrar er på min heder, gode man, svarade den yngre, vi hafva inga löspenningar — Nå Gud vålsigne er, sade den fattige mannen, och vedergålle dubbelt den glådje i kunnen göra andra, utan all växling! — Jag märkte den åldsta grep i sin kjortelfåck — Jag vill se till, sade hon, om jag har en styfver — En styfver! gif då tolf! sade den begårande; naturen har varit gifmild

emot er, varen därförde äfven J gif-
milde emot en fattig man.

Jag ville det af allt mitt hjärta,
min vån, fade den yngre, om jag
endast hade få mycket.

Min sköna barmhjärtiga! fade han,
och vände sig till den äldsta — hvad
annat, än er godhet och människo-
kärlek, gör edra lysande ögon få be-
hagliga, att de äfven i denna mörka
gång äro klarare, än mårgonen; och
hvad var det, som föranlåt *marquis*
de Santerre och hans bror, att fåga
få mycket godt om er bågge, då de
gingo här förbi?

Bågge fruntimren syntes mycket
bevekta, och, likasom någon fört de-
ras händer, grepo de bågge på en
gång i kjortelfäckarne, och togo fram
hvar sitt tolflyfverstycke.

Striden imellan dem och den begårande var nu förbi — de fortlatte den nu imellan sig själfva, hvilken af dem hållt skulle gifva tolfstyfversstycket — och att göra ånde på tvisten, gäfvo de honom hvardera sitt, och mannen gick sin väg.

Gåtans Upplösning.

Paris.

Jag skyndade mig efter honom; det var samme man, hvars skicklighet att beveka fruntimmer till gifmildhet, utan för mitt qvarter, gjort mig så mycket hufvudbråk — och jag upptäckte på en gång hans hemlighet, åtminstone grunden hvarpå den hvilade — det var smicker.

Ljufliga balsam! Huru förfriskande är du icke för naturen! huru, eftertryckeligen tala icke alla des krafter och alla des svagheter för dig! huru behagligt blandar du dig icke uti blodet, och hjälper det att, igenom de trångaste och måst inveklade gångar, finna vägen till hjärtat!

Då den fattige mannen icke var in-
skränk i anseende till tiden, så

gaf han här ett större mått däraf. Vist är det, att han måtte kånt ett såkert handgrep att utdela sin medicin i smårre fattser, allt efter de åtskilliga tillfällenheter, som oförmodadt kunde träffa honom på gatorne; men huru han betedde sig att förfåta, förfötma, concentrera och tillaga sin universal ingrediens — därmed vill jag icke bråka mitt hufvud — nog af, tiggaren vann tvånne tolfstyfversstycken — och de kunna båt gifva besked om det öfriga, som därigenom vunnit långt viktigare saker.

Paris.

Man kommer mer fram i världen med det man låter bevisa sig tjänster, ån igenom deras bevisande åt andra. Man sticker en vifnad gren i jorden; och sedan vattnar man honom, efter man själf planterat honom.

Blott därför, att *Monsieur le Comte de B*** visat mig en godhet uti saken rörande passet, gick han vidare, och ville, de få dagar han var i Paris, visa mig en annan, i det han gjorde mig bekant med några personer af stånd; dessa skulle göra mig bekant hos andra, och så vidare.

Jag hade kommit under fund med min hemlighet just i rättan tid, för att draga någon fördel af den åra mig visades; annars hade det, som

vanligen sker, blott stannat därvid, att jag blifvit buden till middag eller afton, en eller två gånger hos hvardera, laget omkring; och när jag då öfversatt de franska miner och åtbörder på mitt goda modersmål, hade jag snart fått se, att jag bemåtgat mig ett rum vid bordet, som man årnat en mycket angenåmare gåst; och i längden hade jag blifvit nödsakad rymma alla mina ställen, det ena efter det andra, åt andra, blott därför, att jag icke förstått att bibehålla dem. — Men nu gick saken icke så illa.

Jag hade den åran att blifva föreställd den gamle marquis de B * * ; han hade fordöm utmärkt sig genom några små hjältebedrifter uti Amors hâf; och sedan den tiden hade han beståndigt klådt sig som en alltid får-

dig Lansbrytare — Marquisen ville gärna man skulle tro, att hans bardalekar icke blott funnos i hans hjärna: "Han hade nog luft, att göra en "valfart till England", och han underrättade sig mycket noga om de Engelska fruntimren. För allt i världen, *monseigneur le marquis*, sade jag, blif för allt ting, där ni är! — *messeigneurs les anglois* kunna desutom nåppeligen århålla en vänlig blick af dem — Marquisen bød mig till aftonmåltid.

General förpaktaren P ***, var lika så frågvis om våra utskylder — Han hade hört, att de voro mycket ansenliga — Om vi endast förstode oss rätt på att indrifva dem, sade jag, och gjorde en liten bugning för honom.

Det var enda medlet att blifva buden till herr P **s concert.

Hos fru de G ** hade man berättat om mig, att jag var ett qvickt snille — Fru de G ** var själf ett qvickt snille; hon brann af otålighet att se mig, och höra mig tala. Jag hade ännu icke fatt mig, innan jag märkte, att hon icke det ringaste bekymrade sig om, antingen jag ågde snille, eller icke — Jag var kommen dit att öfvertygas, att hon hade det. — Jag bedyrar att jag icke öppnade min mun en enda gång.

Fru de G ** förfåkrade alla hon träffade „att hon aldrig haft något „lårarikare samtal med någon mans- „person, i hela sin lifstid,, —

Ett franskt fruncimmers regering består af tre tidehvarf — Hon är behagfjuk — därpå fritänkare — och sedan skenhelig. Hånnes vålde förlorar sig alldrig så länge dessa råcka

— hon ombyter blott underfåtare. När hånnes fem och tretio, eller flera år, blottat hånnes rike på kärlekstrålar, befolkar hon dem åter med otronns flafvar — och därpå med Kyrkans lifegna.

Fru de V ** svåfvade imellan de tvåanne första tidelvarfven : hånnes rosenfårga var nåstan alldeles utbleknad — hon bordé allaredan varit Deist, fem år förr, ån jag hade den åran att första gången uppvakta hånne.

Hon låt mig sitta bredevid sig uti sin soffå, att få mycket nogare afgåra det som angick religionen — Och korrt om godt, fru de V ** låt mig veta, att hon trodde alldeles ingen ting.

Jag svarade, att det vål kunde vara hånnes grundfatts; men jag var öfvertygad, att det icke kunde lån-

da till hånnes fördel att nedrifva de utanverk, utom hvilka försvarandet af en fåstning, sådan som hånnes, syntes mig obegriplig — att Deismen var högst farlig för en skönhet — att det var en plikt, hvilken jag var min tro skyldig, att icke dölja det för hånne — att jag icke futtit fem minuter i soffan hos hånne, innan jag börjat omgås med anläggningar — och hvad annat, ån religionens kånflor, och den öfvertygelse, att de funnos i hånnes bröst, hade förmått quåfva dessa tankar i deras första uppkomst?

Vi åro ej af diamant, sade jag, i det jag fattade hånnes hand — och det behöfves allt tvång, intill des åldren, i finom tid, smyger sig fram, och pålägger ofs det — men förträffligaste fru, sade jag, och kysste hånnes

nes hand — det är för tidigt — för tidigt —

Jag kan säga, att jag i hela Paris blef känd för den, som bragt fru de V ** ifrån sitt fritänkeri — Hon förfrågade herr D ** och Abbé M **, att jag på en half timme sagt hånne mera för den uppenbarade religionen, ån hela hånnes Encyclopedie anfört emot den — Jag blef genast antecknad på Fru de V ** s sällskapslista — och hon uppsköt sitt fritänkeri ännu i två år.

Jag århindrar mig, att det var i detta sällskap, midt under ett tal, hvaruti jag visade första orsakens nödvändighet, som den unge gref *de Fainéant* tog mig vid handen, och förde mig långst bortt i en vrå af rummet, att säga mig, det min *solitaire* satt för snått om halsen —
Tor. Resa II. Del. N

den borde fitta *plus badinant*, sade grefven, och såg därvid på sin egen — men ett ord, herr Yorick, till den vife — Och af en vis, *monsieur le comte*, svarade jag, och bugade mig för honom — år nog.

Grefven af Faineant omfamnade mig med mera håftighet, än nånsin någon dödlig ännu omfamnat mig.

Hela tre veckor borrt åt var jag af lika mening med hvilken hållt jag träffade — *Pardi! ce monsieur Yorick a autant d'esprit que nous autres* — *Il raisonne bien*, sade en annan — *C'est un bon enfant*, sade den tredje. — Och för detta pris hade jag i Paris kunnat äta, dricka, och roa mig hvar dag, hela min lefnad igenom; men det var en vanhedrande räkning — jag började skåmmas därvid — det var en tråls lön — alla

känflor af åra uppreste sig däremot — Ju hõgre jag steg, ju mer blef jag bunden vid detta lumpna system — Ju bättre sällskapet var — ju flera konstens barn — Jag långtade efter naturens barn: och en afton, då jag, på det skamligaste vis, gifvit mig till pris för ett halft dusin människor af hvarjehanda beskaffenhet, blef jag sjuk — gick till fångs — och befalde La Fleur beställa hästar till morgonen därpå, att begifva mig till Italien.

*M a r i a.**Moulins.*

Intill denna stund hade jag alldrig under någon skepnad, känt någon nöd af öfverflöd — Att resa igenom Bourbonnois, den angenäma delen af Frankrike — midt under den gladaste vin-anden, då naturen utöser sin rikedom i allas sköte, och allas ögon äro riktade åt högden — en resa, då man vid hvar steg hör musiken slå takten till arbete, och alla dess barn fröjdefullt insamla sina drufvor. —

Att resa härigenom med mitt så eldfångda hjärta, som står i ljus låga vid hvarje skådespel, som jag ser för mig — af hvilka hvar enda var digert på äfventyr —

Rättfärdige himmel! — tjugu band

skulle det fylla — och jag har, ty
vårr! blott några få sidor ännu, på
hvilka jag måste intrånga det — och
hälften däraf tillhör den stackars Ma-
ria, som min vän, herr Strandy träf-
fade, icke långt ifrån Moulins.

Hans berättelse om denna svagfin-
ta flicka, rörde mig icke litet, då
jag las den, men då jag kom i gran-
skapet af hennes hemvist, instälde
den sig åter så starkt för mitt min-
ne, att jag icke kunde emotstå min
drift, att vika en half mil af vägen,
fram till byn där hennes föräldrar
bodde, att fråga efter hånne.

Det heter, jag tillstår det, att li-
kasom den förjande Riddaren, gå ut
på melankoliska äfventyr — men jag
vet icke huru det kommer till, att
jag alldrig finner mig så öfvertygad,

om min själs varelse, som då jag är
inveklad i dem.

Den gamla modren kom ut i dörren; hånnes ögon berättade mig allsammans, innan hon öppnade munnen — Hon hade mist sin man; han var, sade hon, för en månad sedan död af sorg dåröfver, att hans Maria förlorat sitt förnuft. — I början hade hon fruktat, att detta skulle fullkomligen beröfva den arma flickan den smula förstånd hon ännu hade öfrig — men det hade tvårtom bragt hånne mer till sig själf — Ännu hade hon ingen ro — Hånnes stackars doter, tillade hon gråtande, vandrade väl någorstädes omkring vid landsvägen. —

— Hvarföre slår min puls så långsamt, då jag skrifver detta? och hvad var orfaken, att La Fleur, hvars hjärta syntes ståndt endast till glå-

dje, strök sig två gånger med afviga handen öfver ögonen, under den gamla modrens berättelse? Jag befalldes formannen vända om till landsvägen.

— Då vi kommit en fjårdingsväg ifrån Moulins, blef jag varse den stackars Maria, på en bivåg, som förde till en skogspark, sittande under ett poppeltråd — Hon satt med armbogen på knået, och lutade hufvudet, åt ena sidan, stödjande det på handen — En liten bäck flöt fram vid foten af trådet.

Jag lät formannen köra förut till Moulins — La Fleur skulle beställa min aftonmåltid — och jag ville sedan komma till fots efter.

Hon var klädd i hvitt, alldeles som min vän beskriver hånne, undantagandes att händes hår hängde lösa, som tillförene voro inknutna i ett

filkenått. — Hon hade äfven vid sin tröja fåst ett ljusgrönt band, som hängde öfver axlarne ned till höften; vid ändan därpå hängde hennes herdeflöjt. — Hånnens get hade blifvit hånne lika så otrogen, som hånnes fåstman, och hon hade i desfalls ställe skaffat sig en liter hund, som hon bundit med ett snöre, vid sin gördel. Då jag såg på hånnes hund, drog hon honom med snöret till sig — „Du skall dock icke öfvergifva mig, Silvio, sade hon. Jag såg Maria i ögonen, och fann, att hon mer tänkte på sin far, än på sin fåstman, eller lilla get; ty då hon nämde hans namn, tillrade tårarne öfver hånnes kinder.

Jag satte mig ned hos hånne; och Maria lät mig aftärka sina tårar, med min näsduk. — Jag aftärkade

därpå mina egna — och så hånnes,
— sedan mina — och så åter hån-
nes — och medan jag därmed var
fyflosfatt, kände jag sådana obeskrif-
ligar rörelser uti mitt innersta, som jag
år vifs alldeles icke kunna förklaras
med någon slags materiens förbin-
delse med rörelse.

Jag år fullkomligen försäkrad, att
jag har en själ; och alla de böcker,
hvarmed Materialisterna sökt fördårf-
va verlden, kunna icke öfvertyga
mig om motsatsen.

*Maria.**Moulins.*

Sedan Maria något fansat sig, frågade jag hånne, om hon kunde århindra sig en blek smal mansperson, som vid pass för tvånne år sedan suttit imellan hånne, och hånnes get? Hon sade, att hånnes hufvud då var i mycken oordning; men hon århindrade sig det af tvånne omständigheter — Att, så illa hon ock befann sig, såg hon dåck, att mannen hade medlidande med hånne; och därnåst, att hånnes get stulit hans nâsduk, och att hon slagit hånne för denna tjufnad. — Hon hade tvättat nâsduken i bâcken; och bar honom allt sedan hos sig, att lemna honom den samma åter, i fall hon nânsin skulle få se honom igen, hvilket han till

halfs läfvat hånne. Då hon berättade mig detta, tog hon fram nåsduken, och lät mig se den; hon hade helt nått insvept den i ett par vinblad, och ombundit honom med en fin ranka — Då hon uppveklade nåsduken såg jag, att han var märkt med ett S i ena hörnet.

Hon berättade mig, att hon sedermera gått vilse ånda till Rom, och gått en gång omkring S:t Peters kyrka — och kommit tillbaka — Hon hade hittat vägen helt allena öfver Appenninska bårgen — Hon hade fårdats hela Lombardiet igenom, utan pengar — och öfver den flintsteniga vägen i Savoyen, utan skor. — Huru hon uthårdat det, och på hvad fått hon kommit fram, kunde hon icke fåga — Men den gode Guden, sade Maria, skickar

godt väder, då lammet är klippt.

Ja vifst klippt! sade jag, och rätt hårdt; och vore du i min hemort, där jag har en hydda, skulle jag taga dig därin, och sköta och beskydda dig: du skulle äta af min egen beta bröd, och dricka utaf min bägare — Jag ville se din Silvio till goda — I alla dina svagheter och vandringar ville jag uppföka dig, och föra dig tillbaka — När solen gick ned, ville jag göra min aftonbön; och sedan jag förråttat den, skulle du spela en aftonfång på din följt, och lukten af mitt rökoffer skulle därför icke mindre nådigt upptagas, att det uppftog till himmelen tillika med ett sönderkroffat hjärtas offer.

Mitt

Mitt hjärta ville smälta i mitt bröst, då jag sade detta; och då Maria, vid det jag tog upp min nåsduk, märkte, att han redan var för våt att vidare brukas, ville hon åndteligen två honom i bäcken. — och hvar vill du torka honom, Maria? sade jag — Jag vill torka honom i min barm, sade hon — det skall göra mig godt.

Och är ditt hjärta ännu alltid så varmt, Maria? sade jag.

Jag rörde den strången; hvarvid all hånnes klagan hängde — Hon såg mig en lång stund vildt och styft i anfigtet; och därpå, utan att säga det ringaste, tog hon sin flöjt, och spelade sin sång till den heliga Jungfrun. — Den strång jag vidrört, upphörde att dalra — Efter några ög-
Tor. Resa II. Del. O

nablick kom Maria till sig igen —
låt sin flöjt falla — och steg upp.

Och hvart vill du taga vågen, Ma-
ria? — Till Moulins, svarade hon.
— Låt oss gå tillsammans, sade jag.
— Maria tog mig under armen; för-
långde snöret, så att hunden kunde
följa efter — Och i denna ordning
höllo vi vårt intog i Moulins.

Maria.

Moulins.

Ånskönt jag hatar alla helsningar och kyssar på öppna torg och gator, stannade jag dåck här, att betrakta Maria för sista gången, och fåga hånne mitt sista farväl.

Maria var icke stor till växten, men dåck uti första klassen af de väl växta — Bedröfvelse hade inblandat något i hånnes ögnakast, som knappt var jordiskt — Likväl var hon ännu fruntimmer — och hade så mycket af det hjärtat önskar, och hvarester ögat föker hos ett fruntimmer, att om hon kunde utplåna alla utur sin hjärna, och jag kunde utplåna Elisa utur min, skulle hon icke blott äta utaf mitt bröd, och dricka utur min bågare, utan Maria skulle sofva i min

famn, och jag ville anse hånne för en doter.

Lef vål, arma olyckliga flicka!
— Njut den olja och det vin, som
en främlings medlidande, under sin
vandring, nu gjuter i dina får —
Han, som två gånger fårat dig, han
allena kan för evigt förbinda dig.

Bourbonnois.

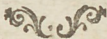
Af intet i verlden hade jag föreställt mig ett så gladt svärmeri uti mina finnen, som af min resa igenom denna del af Frankrike, under själfva vinanden; Men den känsla af medlidande, som igenom denna bedröfvelfsens port trängt sig in uti min själ, hade gjort mig alldeles oskicklig därtill. Uti hvarje högtideligt upptråde såg jag Maria i grunden af målningen, tankfull sittande under sitt poppeltråd; och jag var fram emot Lyon, innan jag kunde alldeles bringa hånne i skuggan. —

— Dyrbara känsla! outöfliga källa till allt hvad vår glådje har oskattbart, eller vår bedröfvelse kosteligt! Du binder din martyr fast vid sitt stråläger — och du upplyfter ho-

nom i högden ända till himmelen
— Eviga källa till våra kånflor! här
vill jag söka dig — och det är din
Guddomlighet, som upplifvar mig —
icke att, "min själ, under sjukdo-
"mens bedröfliga stunder, båfvar
"tillbaka uti sig själf, och håp-
"nar vid den tanken att blif-
"va till intet" — blott ordaprål!
— Men att jag ännu kan känna oegennyttig glädje, och oegennyttig sorg utom mig — Allt kommer ifrån dig, stora, stora världens Senforium! som kommer i rörelse, om ock blott ett hår uti den aflågsnaste öken utaf hela din skapelse faller af vårt hufvud. — Rörd af dig, skjuter Eugenius undan sparlakanet, när jag försmåktar af sjukdom — afhör berättelsen om mina symptom, och skylter våderleken för sina kånflostrångars

svaghet. — Stundom gifver du den
 råaste herde, som bevandrar de otill-
 gängeligaste bärg, sin andel dåraf —
 Han finner ett sönderrifvit lam af en
 frammande herdes hjord — I detta
 ögnablick ser jag honom, huru han
 lutar sitt hufvud på sin staf, och be-
 traktar det med en medlidande kån-
 fla — Ack! att jag kommit ett ög-
 nablick förr! — det blöder sig till
 döds — och hans kånslösamma hjär-
 ta blöder tillika. —

Fred vare dig, ådelmodige herde!
 — Jag ser du går med bekymmer
 därifrån — men din glädje skall sva-
 ra dåremot — ty lycklig är din hyd-
 da — lycklige de, som dela hånne
 med dig — lycklige de lam, som
 leka omkring dig.

Aftonmåltiden.

Bourbonnois.

En fransko hade lofsnat på ena spanhåsten, vid foten af bårget Taurira; formannen steg därför af vagnen, vred skon aldeles ifrån, och stoppade honom i fickan. Som vi hade mer än två mil uppföre bårget, och vi förnåmligast måste förlita oss på denne håsten, påstod jag att skon skulle få godt man kunde, slås fast igen; men formannen hade kastat borrt sômmen, och hammaren, som låg i vagnslådan, kunde dem förutan icke göra oss stor tjänst: jag måste således finna mig uti att fortsätta resan.

Vi hade icke vål hunnit en fjäringsvåg uppföre, innan det staccars kreaturet, på ett mycket ste-

nigt vågstycke, åfven förlorade andra framskon. Jag sprang nu för allvare utur vagnen; och som jag fåg ett hus några hundrade steg till vänter om vägen, förinådde jag åndteligen formannen, med mycken möda att köra dit. Utfigten af huset, och allt som omgaf det, försonade mig snart med mitt missöde. — Det var en liten enstaka gård, omgifven af en tjugu tunnors vinland, och nästan lika få mycken åkerjord — tått invid huset låg en kökstrågård, af ungefår halftannat tunneland, planterad och befådd med sådana växter, som voro till öfverflöd tillräckliga för en fransk bondes hushåll — och på andra sidan var en liten skog, till vedbrand.

Klåckan var vid åtta om aftonen, då jag anlände till detta hus — Jag låt formannen bestyra om sina saker

det bästa han kunde, och själf gick jag genast in.

Hushållet bestod af en gammal gråhårig man, och desfs hustru, med fem eller sex söner och mågar, med deras hustrur, samt en munter skare af små barn.

De sutto alla omkring sitt linsen fat; ett stort hvetebröd låg midt på bordet; och en kruka med vin på hvardera ändan, gjorde måltiden glad.

— Det var en kärleksmåltid.

Den gamle mannen stod upp, att emottaga mig; och nödgade mig, med en vörnadsfull förtrolighet, att sätta mig till bords; mitt hjärta hörde dem redan till, ifrån samma ögnablick då jag trådde in i stugan; alltså fattede jag mig genast ned, som jag varit barn i huset; och att så fort möjligt var, ikläda mig denna egen-

skap, lånte jag genast den gamle man-
nens knif; tog brôdet, och skar åt
mig själf en dugtig skifva; och då
jag gjorde det, såg jag i allas ögon
ett vittnesbörd, ej allenast att det var
mig af hjärtat unnadt, utan äfven att
detta förunnande var blandadt med
tack, för det jag synts icke tvifla
dårpå.

Var det detta, eller såg mig, na-
tur, hvad det annars var, som gjor-
de denna beta så vålsmakande? —
och hvilken öfvernaturlig kraft hade
jag att tacka, att den drick jag där-
till drack utur deras krus, smakade
mig så behagligt, att jag ännu i den-
na stund har bågge på tungan?

Var måltiden efter min smak, så
var den dårpå följande tackfågelsen
det ännu mer.

Tacksägelsen.

Bourbonnois.

Då måltiden var slut, flog den gamle mannen ett slag med knifskftet i bordet.

Det var tecken, att göra sig färdig till dansen. Så snart tecknet var gifvit, skyndade kvinnor och flickor in i nattstugan, att binda upp sina hår — de unge manfolken gingo till dörren, att två sina anfigten, och ombyta sina träkor, emot andra; och inom tre minuter voro alla ute på en liten grön plats framför huset, färdiga att börja dansen — Den gamle och hans hustru kommo sist ut, och satte sig på en gråsbänk utan för dörren, lemnandes mig rum imellan sig.

Gub-

Gubben hade, för en femtio år sedan, varit tåmmelig måstare på sin Lyra — och så gammal han var, spelade han ännu sin dans rätt bra. Stundom fõng gumman dårtill — låt sedan lyran gå allena — förenade så åter sin röst med lyrans — och deras barn och harnabarn dansade för dem.

Först midt under dansen förekom det mig, som jag, vid åtskilliga pauser, under hvilka de alla tycktes se åt högden, kunde märka ett hjärtats upplyftande, åtskildt ifrån det, som endast hårflyter af en blott förnöjelse — Med ett ord, jag tyckte mig finna, att Religionen blandade sig med i dansen — Men då jag ännu alldrig sett den i sådant fällskap, hade jag ansett det som ett bländverk af en inbildningskraft, som

Nor. Resa II. Det. P

beständigt misfleder mig, om ej den gamle mannen, så snart dansen var slutad, sagt, att detta var deras beständiga sed; och att han under hela sin lefnad gjort sig det till en regel, att efter sluten aftenmåltid, uppmana de fina till dans och glädje; emedan han trodde, att ett gladt och förnöjdt hjärta var den bästa tackfågelse, som en olård bonde kunde hembära den Allsmågtige —

— Eller ockfå en lård Prélat, sade jag.

En kinkig Omständighet.

Savoyen.

När man kommit uppå spetsen af bärget Taurira, går vägen rätt utföre ända till Lyon — och så, far väl med alla snälla rörelser! Det är en försigtighets resa; och för känslorna är bäst, att icke öfverila sig därmed; därför träffade jag öfverenskommelse med en *Vetturino*, att med ett par mulåsnor föra mig välbehållen, i min vagn, igenom Savoyen till Turin.

Arma, tåliga, fredsamma, ärliga folk! frukta icke! ditt armod, dina enfaldiga dygders skatt, skall världen icke misunna dig, eller öfverfalla dina dalar, att beröfva dig den. — Natur! midt uti dina oordentligheter

är du likväl vänlig emot den brist du skapat — med alla dina stora verk omkring dig, är det litet och ringa du har öfrigt åt plogen och spaden; men detta lilla skänker du säkerhet och skydd; och angenåma åro de boningar, som åro så betäckte.

Låt den trötte resande utgjuta sin klagan öfver de ovanliga tillfälligheter och faror på vägen — öfver klipporna — afgrunderna — öfver svårigheterna att komma uppföre bärigen — fasan att fara dem utföre — öfver de oöfverstigliga bäringsryggar — och vattenfall, som störta stora stenar ifrån bärstopparne, och tillfånga hans våg. Bönderne hade arbetat hela dagen att undanrödja ett sådant stycke af en klippa, imellan S:t Michael och Madane; och då min forman kom till detta ställe, fordra-

des ännu fulla två timmar, innan så mycket rum kunde göras, att man kunde hjälpa sig fram: här var intet annat råd, än att hafva tålmod — Det var en rågnig och stormande afton, så att formannen, så vål i anseende därtill, som för dröjsmålet, var nödsakad förkorrtä sin dagsresa halfannan mil, och kôra in uti ett slags litet anständig vårdshus vid landsvågen.

Jag fätte mig genast i besittning af min fångkammare — låt göra en eldbrasa — bestälde aftonmåltiden, och tackade Gud, att dagen icke vårre aflupit — då en vagn ankom med ett fruntimmer och hånnes uppserska.

Som i hela huset ingen annan fångkammare fanns, visade vårdinnan dem, utan vidare betänkande, uti min, och sade, i det hon förde dem in, att där

icke var någon annan, än en Engelsk Herre — att där voro två goda fångar, och att vid rummet var ett skrub, där ännu en fanns. — Den ton hvar med hon omnämde denna tredje fången, sade icke mycket till des beröm. Imedlertid, sade hon, voro där tre fångar, och endast tre personer — och den främmande herren, förmodade hon, skulle göra allt hvad han kunde, och foga sig efter omständigheterna.

Jag lemnade fruntimret intet ögnablicks rådum, att göra sig några vidare tankar — utan förklarade genast, att jag ville göra allt hvad jag kunde.

Då detta icke förbant mig att rent afrymma min fångkammare, och öfverlemna den åt hånne, tyckte jag mig ännu få mycket innehafvare däraf,

att jag med rätta kunde spela vård. — Jag bad damen fåtta sig — nödgade hånne intaga det varmaste stället — fordrade mera ved — bad vårdinnan göra litet vidlyftigare anstalt till aftonmåltiden, och gifva fram af sitt bästa vin.

Damen hade knappt futtit fem minuter för eldbrasan, innan hon begynnade vända anfigtet litet tillbaka, och kasta en blick åt fångarne; ju oftare hon vände sina ögon däråt, — desto mera förvirrad vände hon dem tillbaka igen — Jag kände för hånne — och för mig själf; ty inom få minuter var min förlågenhet, så vål öfver hånnes ögnakast, som öfver själfva omständigheten, så stor, som någonsin hånnes kunde vara.

Till uppväckande af all denna oro, var det redan nog, att fångarne, hvaruti vi skulle ligga, stodo i samma

rum, — deras ställning, ty de stodo i bredd, och så tätt tillsamman, att endast en liten korgstol kunde rymmas imellan dem, gjorde saken ännu brydsammare. — De stodo desutom nära elden; och spiselen på ena sidan, samt en skorstenspelare på den andra, utgjorde en slags alkov, som aldeles icke var behagelig för våra ömtåliga kånflor — Om ännu något kunde tilläggas, var det, att bågge fångarne voro så smala, att det rent af betog all tanka om möjlighet, att damen och hânnes piga kunde ligga tillsammans i en fång; hvilket mycket låttat saken, om det låtit sig göra: ty att jag då sof i andra fången bredevid, var vål ej efter önskan, men dâck icke så fruktansvârdt, att ju inbildningskraften, utan mycken svårighet, kunnat fåtta sig dåröfver.

Hvad det lilla skrubbet angår, så lemnade det liten, eller ingen tröst; det var ett fuktigt och kallt kyffe, med en half fönsterlucka för ett fönster, hvaruti hvarken glas eller oljat papper fanns, att uteslånga regn och blåst. — Jag tvang mig på intet fått att hålla min hosta tillbaka, då damen tittade dit in. Här var alltså intet annat att göra, än att utvälja ett af de två — antingen skulle damen uppoffra sin helsa för sin blygsamhet, och själf ligga i skrubbet, samt öfverlåta fången bredevid min åt pigan — eller skulle pigan ligga i skrubbet allena. &c. &c.

Damen var ifrån Piemont, omkring tretio år gammal, med helsans friska blommor på sina kinder. — Pigan var ifrån Lyon, vid sina tjugu år, så flink och rask, som tråts någon fransk

flicka kan vara. — Svårigheter på alla kanter — och hindret med klippan på vägen, som fatt oss i denna förlågenhet, så stort det än syntes, då bönderna skaffade den undan, var endast en slungsten i jämförelse med det, som nu låg oss i vägen. — Jag har ej mer att tillägga, än att den tyngd, som låg på våra hjärtan, på intet fått lättades därpå, att vi bägge voro för ömtålige att säga hvarandra, hvad vi vid detta tillfälle inom oss kände.

Vi fatte oss till bords; och om vi icke haft bättre vin, än det ett litet vårdshus i Savoyen kan åstadkomma, så hade vi väl icke förr fått fram ett ord, än yttersta nödvändighet losfat våra tungors band. — Men damen hade några flaskor bourgogne-vin i vagnen, och hon lät kammarpigana

hemta fram ett par däraf. Sedan vi fåledes flutat måltiden, och blifvit allena, kände vi ofs åga nog finnes styrka, att åtminstone utan förbehåll tala om vår belågenhet. Vi vände faken på alla fidor; vi betraktade och öfvervågade på alla fått, under en öfverläggning, som varade i två timmar; åndteligen blefvo artiklarne, i art och form af ett fredsfördrag, aftalade och fastställdes -- och jag tror, med åfven så mycken uppriktighet och godt förstånd på bägge fidor, som vid något annat Fördrag, som hitintill haft åran att komma till efterverlden,

De voro följande:

1:o Som herren		Beviljas å da-
år rättmätig inne-		mens fida, med
hafvare afkamma-		tillågg: att som
ren -- och han hål-		sparlakanen åro af
ler fången närmaft		tunt genomskinligt

spisen för den varmaste, så påstår han, att Damen skall lemra den åt honom.

2:o Damen be-
tingar sig, att her-
ren hela natten
skall ligga i sin
robe de chambre.

kattun, och desu-
tom synes för snå-
va att kunna dra-
gas tätt tillhopa,
så skall kammar-
pigan fåta dem
tillsammans, an-
tingen med stora
knappnålar, eller
med synål o. h tråd,
så att det kan hål-
las för ett såkert
värn, i anseende
till herren.

Afflaget: eme-
dan herren icke
har någon *robe de
chambre* med sig;
uti hans kappfåck,
finnes intet annat
än sex fjortor, och

ett par svarta fidenbyxor.

Anmärkning:

Att fiden-byxorne blefvo omnämnde, gjorde en hel förändring i denna artikel — Byxor- na antogos some- quivalent för natt- räcken; och blef alltså faststälde och antagit, att Herren hela natten skulle ligga i sina svarta fiden- byxor.

13:0 Å damens fida påstås, att sedan herren gått i

Tor. Resa II. Del.

Beviljas; däck att herrens afton- bön icke skall an-

Q

fång, samt eld och ljus åro utfläckte, skall herren hela natten icke tala ett enda ord, | ses som förbrytel-
| se emot tractaten.

Endast en punkt var i fördraget förgåten, nemligen: på hvad sätt damen och jag skulle klåda af ofs, och gå till fångs. — — Det fanns endast ett sätt att göra det, och det öfverlemnar jag till låsaren at gisfa; men förstår tillika, att om det ej är det finaste möjliga, så ligger felet uti intet annat, än hans egen inbildning — öfver hvilken detta icke är min första klagan.

Sedan vi kommit i fång, kunde jag icke få ögonen ihop, antingen det nu hårrörde af denna ovanliga belågenhet, eller af någon annan mig öveterlig orsak; jag försökte ån på

den ena sidan, ån på den andra; jag vånde mig omkring, och åter omkring, till kläckan öfver ett på natten, då både natur och tålmod voro lika uttröttade. — O min Gud! utropade jag —

Ni har brutit öfverenskommelserna, min herre, fode damen, som sofvit lika få litet som jag. — Jag bad tusende gånger om förlåtelse — men påstod, att det endast var en andakts fuck — men hon yrkade att det var ett rent fredsbrott — Jag påstod, i stöd af klausulen i tredje artiklen, att det icke få var.

Damen ville på intet fått gifva efter, ånskönt hon dårigenom försvagade sin *barriere*; ty under hettan af striden kunde jag håra, att två eller tre knappålar föllo utur sparlakanen ned på gålfvet.

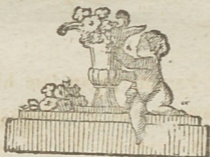
På min tro och åra, madame, sade jag — och sträckte min arm bekräftningsvis utom fången. —

(Jag årnade tillägga, att jag icke för hela världen velat göra mig faker till det aldraminsta fel emot det strångaste begrep om anständighet) —

Men kammarpigan som hörde, att det kommit till ordväxling imellan oss, och fruktade, att det torde bryta ut till verkliga fiendtligheter, hade sakta krupit fram utur sitt skrubb, och i mörkret smygt sig så varfamt till våra fångar, att hon kommit så långt fram uti den smala gången, som var imellan dem, att hon befann sig midt imellan mig och damen —

Så att, då jag sträckte ut handen, fick jag fatt uti kammarjungfruns —

Slut på Andra Delen.

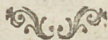

Och han är icke mer!

Borrtas är des muntra ande, full af outösliga infall! — hans hjärta, fullt af ömma människokära känslor! — hans förstånd, som belog det löjeliga, det dåraktiga — som beskyddade den tryckta förtjänsten! — Allt är borrtas för oss.

Den obekante vännen förenar sig med den som kände dig, offerar dig en kärleksfull tår, eller suckar vid åtanke af din graf:

Ack! den gode Torick!

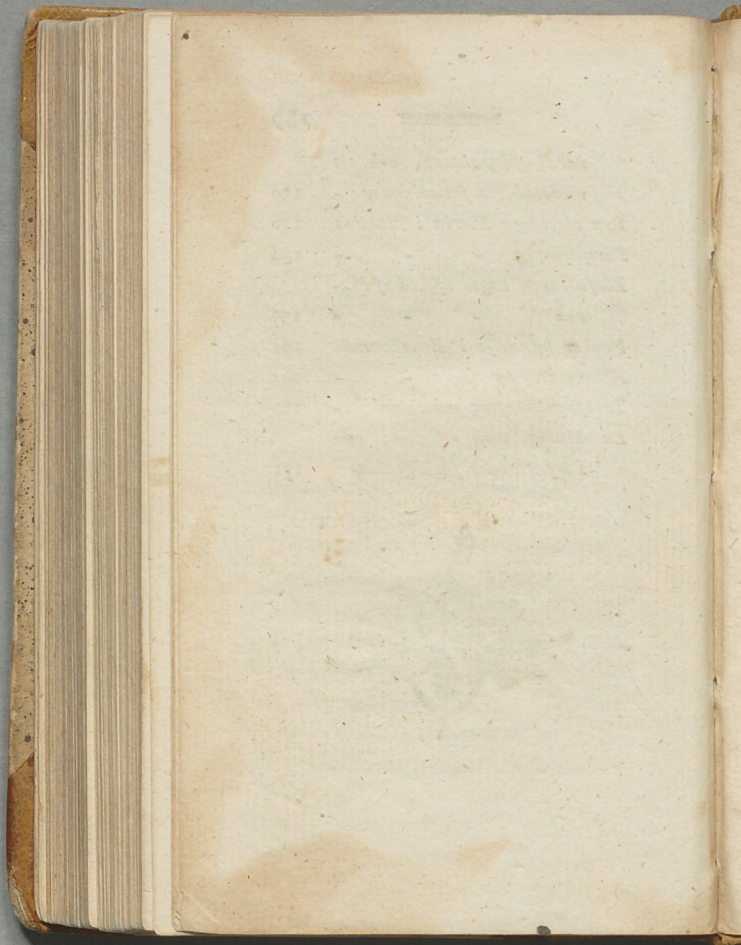
Innehåll.

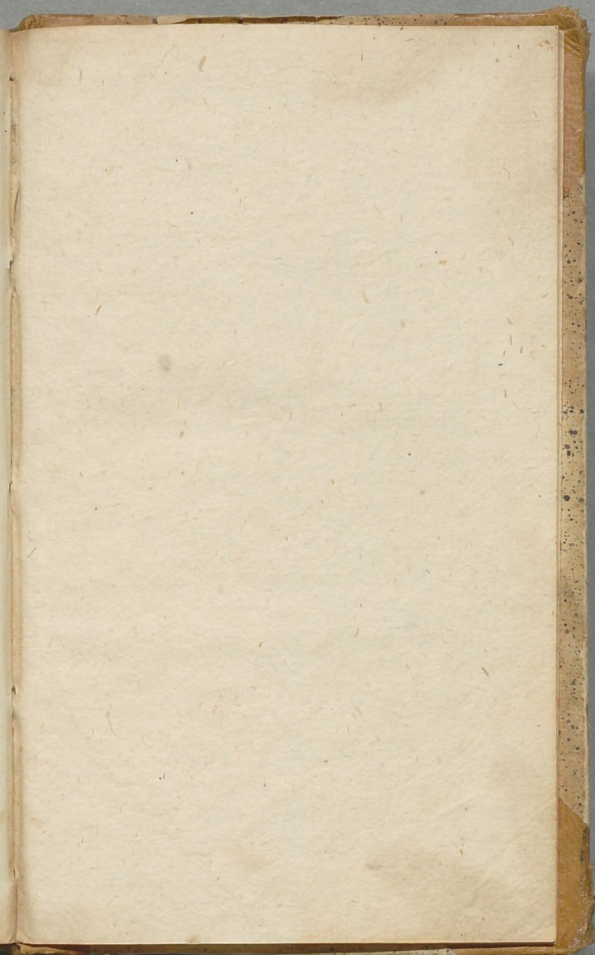
<i>Kammarjungfrun</i>	-	-	5
<i>Passet</i>	-	-	15
<i>Staren</i>	-	-	20
<i>Fången i sina kådjor</i>	-	-	30
<i>Starens Lefvernes-beskrifning</i>	—		
<i>Författarens vapen</i>	-	-	34
<i>Författarens förlofgenhet, då</i>			
<i>han skulle uppvakta Duc</i>			
<i>de Choiseul</i>	-	-	38
<i>Riddaren som säljer bakelser</i>	-	-	44
<i>Vårjan</i>	-	-	51
<i>Författaren uppvaktar Grefven</i>			
<i>af B * *</i>	-	-	57
<i>Grefven af B * * tager förfat-</i>			
<i>taren för Konungens i Eng-</i>			
<i>land häfnarr</i>	-	-	65
<i>Författaren vandrar till Elisei-</i>			
<i>ska fältten</i>	-	-	69

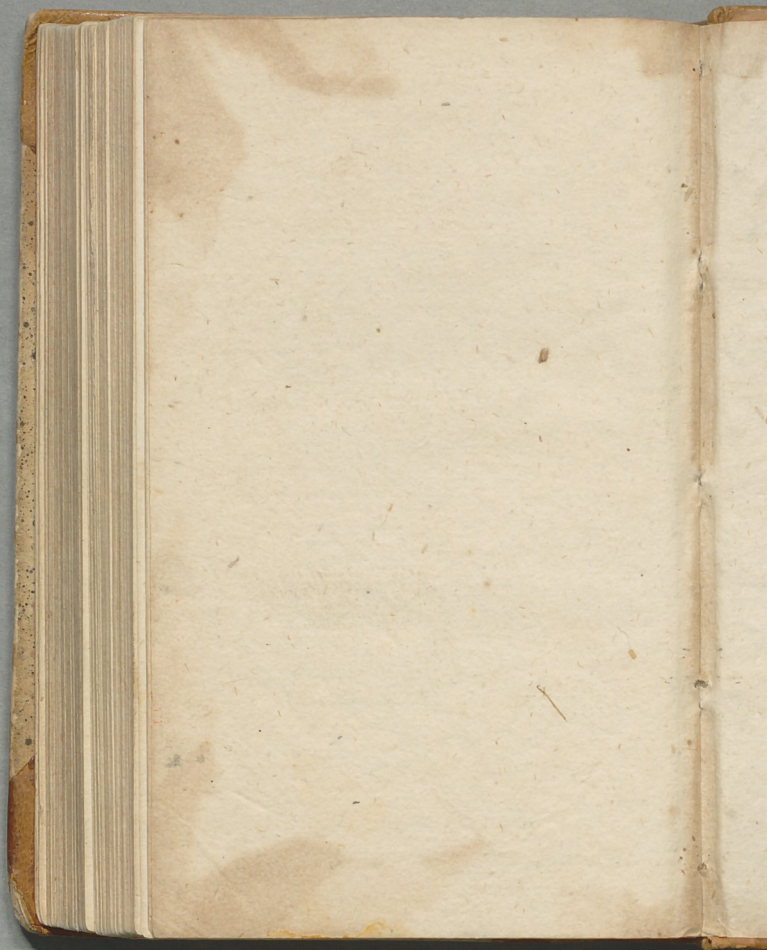
<i>Författaren får ett franskt pass</i>	
— <i>Anecdoten om sporrarna</i>	74
<i>Författarens tankar om Frank-</i>	
<i>rike</i> - - -	77
<i>Frestelsen med kammarjung-</i>	
<i>frun</i> - - -	84
<i>Segren</i> - - -	92
<i>Den lycklige tiggaren</i> - -	94
<i>Samvetsfaken</i> - - -	99
<i>Gåtan</i> - - -	105
<i>Kammartjänarens flatsklädning</i>	109
<i>Författaren öfversätter ett sty-</i>	
<i>cke makulatur</i> - - -	115
<i>Den olycklige Notarien — och</i>	
<i>det besynnerliga Testamen-</i>	
<i>tet</i> - - -	119
<i>Fragmentet och blomsterqvasten</i>	128
<i>Barmhärtighetsverk</i> - -	130
<i>Gåtans upplösning</i> - -	137
<i>Författarens uppvaktningar hos</i>	
<i>en gammal grefve, en rik ge-</i>	

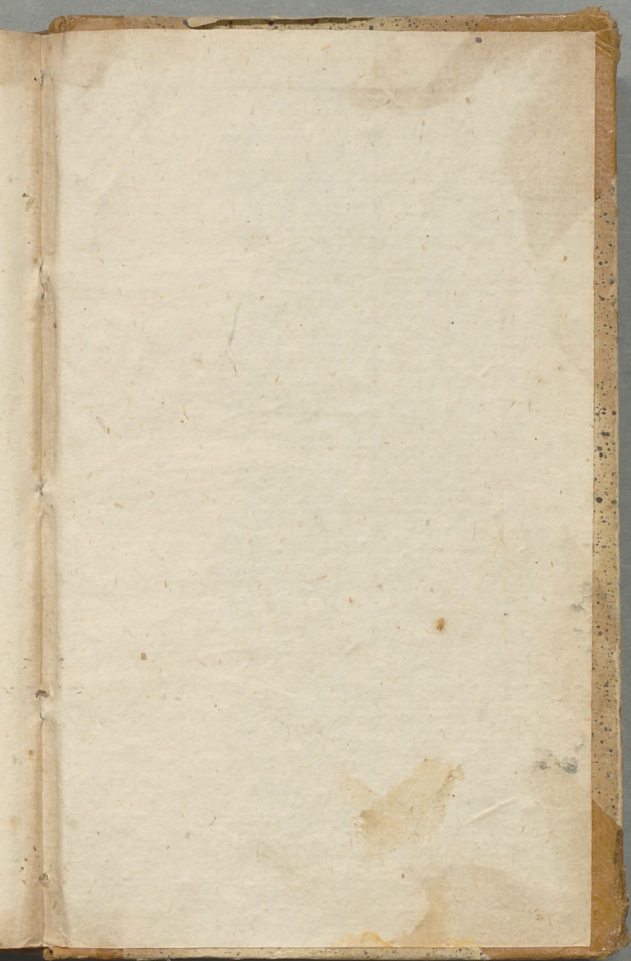
<i>neral-förpaktare, och ett</i>	
<i>medelålders fruntimmer -</i>	139
<i>Den olyckliga Maria i Moulins</i>	140
<i>Fortsättning - - -</i>	154
<i>Författaren tager afsked af Ma-</i>	
<i>ria - - -</i>	159
<i>Vacker händelse i Bourbonnois</i>	161
<i>Aftonmåltiden - -</i>	164
<i>Tacksägelse efter måltiden -</i>	168
<i>En kinkig omständighet, och</i>	
<i>Författarens förlågenhet-</i>	171

www.books2ebooks.eu